

XI. Tantárgy-pedagógiai  
Nemzetközi Tudományos Konferencia

*Program és absztraktok*

Szerkesztők:

Bakonyiné dr. Kovács Bea  
Kecskés Nóra  
Kocsis Adrienn



Eötvös József Főiskola, Baja  
2024

# TARTALOMJEGYZÉK

<b>A konferencia programja – magyar</b> .....	7
<b>A konferencia programja – angol</b> .....	9
<b>Szekcióbeosztás április 10-én</b> .....	11
I. Művészeti nevelés és oktatás .....	11
II. Anyanyelvi nevelés, tantárgy-pedagógia .....	12
III. Pedagógia .....	13
IV. Pedagógia, pszichológia.....	14
V. Pedagógia és metodika – horvát nyelvű szekció .....	15
VI. Matematikai nevelés, tantárgy-pedagógia.....	16
VII. Nyelvpedagógia .....	17
VIII. Pszichológia és sporttudomány .....	18
IX. Gazdaságtudomány .....	19
<b>Szekcióbeosztás április 11-én</b> .....	20
III. Pedagógia .....	20
IV. Pedagógia, pszichológia.....	21
V. Pedagógia és metodika – horvát nyelvű szekció .....	22
VII. Nyelvpedagógia .....	23
IX. Gazdaságtudomány .....	24
<b>Absztraktok</b> .....	25
<b>A konferencia szerzői és előadói</b> .....	97



# **XI. Tantárgy-pedagógiai Nemzetközi Tudományos Konferencia**

*1974 óta megrendezett 50 éves konferenciasorozat*

**Időpont: 2024. április 10-11.**  
**Helyszín: Eötvös József Főiskola**  
6500 Baja, Szegedi út 2.

A rendezvény fővédnöke:  
dr. Varga-Bajusz Veronika  
felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár

## **Program 2024. április 10.**

9<sup>00</sup>-10<sup>00</sup> Regisztráció

Helyszín: A/88. terem

10<sup>00</sup>-10<sup>30</sup>

A konferenciát megnyitja:

dr. Szilágyiné dr. Szinger Ibolya, az Eötvös József Főiskola rektora.

Köszöntőt mond:

dr. Varga-Bajusz Veronika, felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár; a konferencia fővédnöke és

dr. Maruzsa Zoltán, köznevelési államtitkár.

10<sup>30</sup>-10<sup>45</sup> A főiskola kórusának és hallgatóinak zenei műsora

10<sup>45</sup>-12<sup>15</sup> **Plenáris előadások**

10<sup>45</sup>-11<sup>30</sup> Prof. dr. Józsa Krisztián, egyetemi tanár (Szegedi Tudományegyetem, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem): *Iskolakezdés – Tények. Sikerek? Kudarok?*

11<sup>30</sup>-12<sup>15</sup> Prof. dr. Csíkos Csaba, egyetemi tanár (Szegedi Tudományegyetem): *Vizuális reprezentációk szerepe a matematikai gondolkodás fejlődésében*

Helyszín: C épület

12<sup>15</sup>-13<sup>00</sup> Büfé (C épület Aula)

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Szekció-előadások (15 perc előadás, 5 perc vita)

14<sup>00</sup>-14<sup>40</sup> Büfé (C épület Aula)

14<sup>40</sup>-16<sup>00</sup> Szekció-előadások (15 perc előadás, 5 perc vita)

17<sup>30</sup>-18<sup>30</sup> Kurátori tárlatvezetés a Kortárs Galériában

Kelemen Áron sajtófotós *Kontextus nélkül* című kiállítását bemutatja dr. Marczin István kurátor.

18<sup>30</sup> Vacsora a Malom Étteremben (6500 Baja, Szegedi út 19.)

## **2024. április 11.**

9<sup>00</sup>-10<sup>30</sup> Városnézés (Találkozó: C épület Aula)

10<sup>00</sup>-10<sup>40</sup> Büfé (C épület Aula)

10<sup>40</sup>-12<sup>00</sup> Szekció-előadások (15 perc előadás, 5 perc vita – C épület)

11<sup>40</sup>-12<sup>20</sup> Büfé (C épület Aula)

# **XI. International Scientific Conference on Subject Pedagogy**

*A 50-year conference series organized since 1974.*

**Date: 10-11. April 2024.**  
**Venue: Eötvös József College**  
6500 Baja, Szegedi Street 2.

The patron of the event:  
Dr. Veronika Varga-Bajusz  
Deputy State Secretary for Higher Education

## **Program**

### **10 April 2024**

9<sup>00</sup>-10<sup>00</sup> Registration

Venue: Buliding A, Room: 88.

10<sup>00</sup>-10<sup>30</sup>

The conference will be opened by: Dr. Ibolya Szilágyiné Szinger, rector of Eötvös József College.

Welcome speeches:

Dr. Veronika Varga-Bajusz, Deputy State Secretary for Higher Education; Patron of the Conference and

Dr. Zoltán Maruzsa, State Secretary for Public Education.

10<sup>30</sup>-10<sup>45</sup> A musical program by the college's choir and students

10<sup>45</sup>-12<sup>15</sup> **Plenary presentations**

10<sup>45</sup>-11<sup>30</sup> Prof. Dr. Krisztián Józsa, professor (University of Szeged, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences): *Back to school – Facts. Successes? Failures?*

11<sup>30</sup>-12<sup>15</sup> Prof. Dr. Csaba Csíkos, professor (University of Szeged): *The role of visual representations in the development of mathematical thinking*

Venue: Building C

12<sup>15</sup>-13<sup>00</sup> Buffet (Building C Lobby)

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Section presentations (15-minute presentation, 5-minute discussion)

14<sup>00</sup>-14<sup>40</sup> Buffet (Building C Lobby)

14<sup>40</sup>-16<sup>00</sup> Section presentations (15-minute presentation, 5-minute discussion)

17<sup>30</sup>-18<sup>30</sup> Curator guided tour in the Contemporary Gallery

Press photographer Áron Kelemen's exhibition 'Without Context' presented by István Marczin curator.

18<sup>30</sup> Dinner in Malom Restaurant (6500 Baja, Szegedi Street 19.)

### **11 April 2024**

9<sup>00</sup>-10<sup>30</sup> Sightseeing (Meeting: Building C Lobby)

10<sup>00</sup>-10<sup>40</sup> Buffet (Building C Lobby)

10<sup>40</sup>-12<sup>00</sup> Section presentations (15-minute presentation, 5-minute discussion – Building C)

11<sup>40</sup>-12<sup>20</sup> Buffet (Building C Lobby)



## SZEKCIÓK – SECTIONS

**2024. április 10.** (szerda)

### I. Művészeti nevelés és oktatás Helyszín: C épület 47-es terem

#### Szekcióvezetők:

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Szabó Norbert

14<sup>40</sup>-16<sup>00</sup> Tóth Sándor Attila

13.00- 13.20	Tormáné Kiss Bernadett – Józsa Krisztián	Motiváció az ének-zene tanórán a nemzetközi kutatások alapján
13.20- 13.40	Škiljević Ljubo	Bela Bartok's music in the curriculum for primary schools in Bosnia and Herzegovina
13.40- 14.00	Szabó Norbert – Nagyné Árgány Brigitta	A melódia- és ritmusközlés fejlettségi szintjének vizsgálata az elsőéves csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus és tanító alapszakos hallgatók körében
14.00- 14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40- 15.00	Lehoczky Mária Magdolna	A zenei és a vallásos nevelés kapcsolódási pontjai Kiss Áron munkásságában
15.00- 15.20	Szabó Áron	Bronz és beton transzformációja a kortárs képzőművészetben és a művészeti oktatásban
15.20- 15.40	Tóth Sándor Attila	A görög-római mitológia tanítása képzőművészeti alkotások segítségével
15.40- 16.00	F. Orosz Sára	Kreativitás és versenyszellem Vizuális művészeti pályázatok az alapfokú művészeti oktatásban 6 és 14 év között

**2024. április 10.** (szerda)

**II. Anyanyelvi nevelés, tantárgy-pedagógia**  
**Helyszín: C épület 4-es terem**

**Szekcióvezetők:**

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Bakonyiné Kovács Bea

14<sup>40</sup>-16<sup>00</sup> Bence Erika

13.00-13.20	Bence Erika – Ispánovics Csapó Julianna	Új értelmezési modellek az irodalomoktatásban (Az aktuális vajdasági gyakorlat)
13.20-13.40	Bordás Sándor	„Kiefett a fogam, / kiefett kövépen, / nem tudok moft szotyolávní, / se befélni fépen.” – Hangzó formák és nyelvjáték a mai magyar gyermeklírában
13.40-14.00	Pogány Csilla	Az Együgyű Misó c. mese jelképekbe kódolt titkos üzenete
14.00-14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40-15.00	Magyar Ágnes	Jó gyakorlatok az olvasóvá nevelésben
15.00-15.20	Huszár-Samu Nóra	A Reciprok Tanítási Módszer osztálytermi gyakorlata: a proximális-zóna jelenléte a tanórai interakciókban
15.20-15.40	Bakonyiné Kovács Bea	„Á, bé, cé, dé, rajtam kezdé...” Az olvasástanítás tankönyvfüggetlen algoritmusá
15.40-16.00	Ladányi Éva	A helyesírás-tanítás jelentősége és céljai a tanítóképzésben

**2024. április 10. (szerda)**

**III. Pedagógia**  
**Helyszín: C épület 48-as terem**

**Szekcióvezetők:**

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Bencéné Fekete Anikó Andrea

14<sup>40</sup>-15<sup>40</sup> Pap Ferenc

13.00- 13.20	Pap Ferenc – Szetey Szabolcs – Lehoczky Mária Magdolna – Fehér Ágota	Erkölcsei nevelés a tehetséggondozás szolgálatában
13.20- 13.40	Fehér Ágota	A gyermeki érdeklődés és az intuitív- beleélő módszer szerepe a tehetséggondozásban
13.40- 14.00	Borszéki Szabolcsné Gábris Virág	Szerepvállalás a tehetséggondozásban
14.00- 14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40- 15.00	Bernhardt Renáta	Gyógypedagógusjelöltek nézetei a tanulásról a képzés bemeneti szakaszában
15.00- 15.20	Bencéné Fekete Anikó Andrea – Bence-Kiss Krisztina	Tanító szakos hallgatók összefüggő gyakorlatának tapasztalatai a mentorok véleménye alapján
15.20- 15.40	Orsós Anna	A tanítóképzésbe újonnan belépő hallgatók inkluzivitása

**2024. április 10.** (szerda)

**IV. Pedagógia, pszichológia**  
**Helyszín: C épület 39-es terem**

**Szekcióvezetők:**

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Miklós Ágnes Kata

14<sup>40</sup>-16<sup>00</sup> Horák Rita

13.00-13.20	Miklós Ágnes Kata	A "Bábkészítés" tantárgy jelentősége a 21. századi óvodapedagógusképzésben
13.20-13.40	Takácsné Szabó Melinda	Játéktevékenységekbe ágyazott logikai-matematikai tehetséggondozás az óvodai nevelésben
13.40-14.00	Horák Rita – Grabovac Beáta – Major Lenke – Samu János	Projektoktatás az elmúlt öt év tükrében
14.00-14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40-15.00	Szabó Anita	Óvodapedagógusok elhivatottságának változásai 20 év távlatában
15.00-15.20	Tripo Johanna – Kovács Tünde Zita	A humán erőforrás digitális felkészültségét befolyásoló tényezők az Európai Unió tagállamaiban
15.20-15.40	Kolip Heléna	A fejlődés dokumentálásának többszörös intelligenciák alapú lehetősége a bölcsődében
15.40-16.00	Babity Mária	Nehézségek és esélyek – amikor nevelésbe vett (gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő) gyermek érkezik a bölcsődébe, óvodába, iskolába

**2024. április 10.** (szerda)

**V. Pedagógia és metodika – horvát nyelvű szekció**  
**Helyszín: C épület 42-es terem**

**Szekcióvezető:** Plavac Morana

13.00- 13.20	Bijuković Maršić Mirta	Čitanje književnosti i razvoj empatije
13.20- 13.40	Ljubac Mec Danijela – Zlatarević Vesna	Izazovi u suvremenom obrazovanju
13.40- 14.00	Ilić Ivona – Majstorić Ines – Varga Rahaela	Sustavna podrška u usvajanju mađarskoga kao prvog jezika: slučaj vertikalne prohodnosti u hrvatskome obrazovnom sustavu

**2024. április 10. (szerda)**

**VI. Matematikai nevelés, tantárgy-pedagógia**  
**Helyszín: C épület 49-es terem**

**Szekcióvezetők:**

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Debrenti Edith

14<sup>40</sup>-16<sup>00</sup> Kónya Eszter

13.00- 13.20	Szabó Ildikó – Nemes-Wéber Zsófia	Játékos matematika Dienes játékok bevonásával a DISCO+ projekt keretében
13.20- 13.40	Bella Hajnal Annamária	Játszva tanulás Poliuniverzummal
13.40- 14.00	Buzogány Ágota	Szabadtéri tevékenységek a matematikai készségek fejlesztésére
14.00- 14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40- 15.00	Zentai Gabriella – Józsa Krisztián	A rendszerezőképeség tantárgyi tartalomba ágyazott fejlesztése harmadik és negyedik osztályban
15.00- 15.20	Debrenti Edith	Egy logikai műveleteket mérő vizsgálat eredményeiről
15.20- 15.40	Stankov Gordana – Babcsányi-Tóth Gabriella	The potential of roleplays using concrete and visual representations in teaching the notion of function
15.40- 16.00	Szilágyiné Szinger Ibolya – Kónya Eszter	Kisiskolások problémaalkotási próbálkozásai

**2024. április 10. (szerda)**

**VII. Nyelvpedagógia**  
**Helyszín: C épület 35-ös terem**

**Szekcióvezető:** Szócs Krisztina

13.00- 13.20	Sebestyén Krisztina	Familiencharakteristik von den Deutsch- oder Englischlernenden in den Grundschulen
13.20- 13.40	Fajt Balázs – Bellók Bernadett	Hibajavítás az idegennyelv-órán: középiskolások hibajavítási preferenciái
13.40- 14.00	Sándor Eszter	Az üzleti felsőoktatásban tanuló hallgatók felkészítése az angol nyelv közvetítőnyelvi használatára: a szaknyelvtanárok véleménye és gyakorlata

**2024. április 10.** (szerda)

**VIII. Pszichológia és sporttudomány**  
**Helyszín: C épület 51-es terem**

**Szekcióvezető:** Kiss Zoltán

13.00- 13.20	Cserné Adermann Gizella	Az oktatói elvárások szerepe a tanítási-tanulási módszerek megválasztásában
13.20- 13.40	Katzenmajer-Pump Luca – Kiss Zoltán	A perfekcionizmus és a sport kapcsolata serdülő diákok körében
13.40- 14.00	Dely-Pálinkás Anikó – Keresztes Noémi	Versengés és konfliktuskezelés jellegzetességei: vizsgálat testnevelésórán és a versenysportban
14.00- 14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40- 15.00	Kiss Zoltán – Katzenmajer-Pump Luca	Sportoló és nem sportoló serdülők mentális egészségének összehasonlítása



**2024. április 10. (szerda)**

**IX. Gazdaságtudomány**  
**Helyszín: C épület 34-es terem**

**15<sup>20</sup>-16<sup>20</sup> Workshop**  
**Helyszín: A épület 6-os terem**

**Szekcióvezetők:**

13<sup>00</sup>-14<sup>00</sup> Szász Erzsébet

14<sup>40</sup>-16<sup>20</sup> Póla Péter

13.00- 13.20	Gubán Gyula – Kadocska László	Tantárgypedagógia a mérnöktanárképzésben
13.20- 13.40	Szász Erzsébet	A számviteli oktatás etikai kihívásai
13.40- 14.00	Pajrok Andor – Szilágyiné Szinger Ibolya	Az online oktatás eredményessége a kvantitatív tantárgyak körében
14.00- 14.40	Szakmai beszélgetés és kávészünet	
14.40- 15.00	Rácz Márk	Az egykori marxizmus-leninizmus oktatásának módszertani kérdései
15.00- 15.20	Orova Balázs – Rikovics Fanni	Komoly játék – üzleti szimulációk az oktatásban
15.20- 16.20	Orova Balázs – Szűcsné Tóth Zsuzsanna	WORKSHOP: Komoly játék – üzleti szimulációk az oktatásban

**2024. április 11. (csütörtök)**

**III. Pedagógia**

**Helyszín: C épület 48-as terem**

**Szekcióvezető: Patocskai Mária**

10.40- 11.00	Gilányi Magdolna	Rajzolt fotográfia mint történeti forrás – Turi Lilla: Amire emlékszem
11.00- 11.20	Dávid János	A komposztálás felhasználása a hulladékcsökkentés és az anyagkörforgás tanításában
11.20- 11.40	Szántóné Tóth Hajnalka	A tanító szakos hallgatók vélekedése a képzésben lévő természettudományos kurzusokról
11.40- 12.00	Győrfi Tamás – Patocskai Mária – Pajrok Andor – Tóthová Tarová Éva – Jaruska László	Pedagógus- és gazdaságtudományi képzésben résztvevő hallgatók logikai készségeinek nemzetközi összehasonlító vizsgálata

**2024. április 11. (csütörtök)**

**IV. Pedagógia, pszichológia**  
**Helyszín: C épület 39-es terem**

**Szekcióvezető:** Lehmann Miklós

10.40- 11.00	Somogyi Tímea	Dadogó gyermekek ellátása, terápiái
11.00- 11.20	Györe Géza – Kubinger-Pillmann Judit – Bognár Amália	A 3. és 4. évfolyamos tanulóknak készült Digitális kultúra tankönyvek feladatainak elemzése szövegértési aspektusból
11.20- 11.40	Jakab Natália	A tanulói diverzitás figyelembevételének lehetőségei a digitális világban
11.40- 12.00	Lehmann Miklós	Társas kompetencia a mesterséges intelligencia alkalmazásához

**2024. április 11. (csütörtök)**

**V. Pedagógia és metodika – horvát nyelvű szekció**  
**Helyszín: C épület 42-es terem**

**Szekcióvezető:** Bockovac Timea

10.40- 11.00	Bockovac Timea – Sabolić Valentina	Utjecaj mađarskog jezika na gramatičke vještine učenika dvojezičnih hrvatsko-mađarskih škola
11.00- 11.20	Cvikić Lidija – Turza-Bogdan Tamara	Ovladavanje hrvatskim kao manjinskim jezikom u kontekstu višestruke pismenosti
11.20- 11.40	Jurčević Zorica	Korelacijsko-umjetničke mogućnosti Nazorove pjesme Cvrčak
11.40- 12.00	Plavac Morana	O prijevodu jedne bajke na mađarski jezik

**2024. április 11. (csütörtök)**

**VII. Nyelvpedagógia**  
**Helyszín: C épület 35-ös terem**

**Szekcióvezető:** Zalay Szabolcs

10.40- 11.00	Zalay Szabolcs	The introduction of the concept and methodology of the Universal Pedagogical Index (UPI)
11.00- 11.20	Szócs Krisztina	Young learners and autonomy support in language learning
11.20- 11.40	Simon Krisztián	Assessing vocabulary development possibilities and students' perceived usefulness using TED talks in a first-year language skills development course

**2024. április 11. (csütörtök)**

**IX. Gazdaságtudomány**  
**Helyszín: C épület 34-es terem**

**Szekcióvezető:** Nemeskéri Zsolt

10.40- 11.00	Zádori Iván – Nemeskéri Zsolt	Környezeti nevelés és fenntarthatóság a felsőoktatásban
11.00- 11.20	Keresnye Krisztina	Érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei a gazdasági képzésben részvevőknél
11.20- 11.40	Sramó András	Szagrális geometria – a látás tudománya
11.40- 12.00	Póla Péter	Pénzügyi tudatosság oktatási lehetőségei a középiskolákban

## **Absztraktok – Abstracts**

### **Babity Mária**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország*

#### **Nehézségek és esélyek – amikor nevelésbe vett (gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő) gyermek érkezik a bölcsődébe, óvodába, iskolába**

A nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pedagógusok számára összetett pedagógiai helyzetet jelent, amikor nevelésbe vett (gyermekvédelmi szakellátásban, azaz nevelőszülőnél vagy lakásotthonban nevelkedő) gyermek érkezik a csoportba vagy az osztályba. Amellett, hogy a gyermekvédelmi és nevelési-oktatási intézmények képviselői között szoros együttműködést igényel, egy ilyen folyamat az érintett gyermekek számára is rejthet bizonyos nehézségeket, kockázatokat. Nagyon jellemző, hogy a nevelésbe vétel, valamint a korábbi élettörténetük traumái hatásra pszichológiai értelemben sérülékenyebbek, mint más gyermekek. Lehetséges, hogy egyes kognitív vagy pszichés funkcióik átmenetileg vagy tartósan kevésbé hozzáférhetőek, társas készségeik gyengébbek vagy kevésbé mozgósíthatók.

A pedagógusoknak kiemelkedő szerep jut abban, hogy megkönnyítsék a nevelésbe vett gyermekek, valamint csoport- vagy osztálytársaik számára az alkalmazkodást ehhez a speciális élethelyzethez. Az előadás összefoglalja azokat a jellemző nehézségeket, problémákat, amelyekkel az érintett gyermekek és az intézmények pedagógusai találkozhatnak, valamint azokat az alapelveket, amelyek mentén hatékonyabban támogatható a gyermekek sikeres intézményi beilleszkedése.

*Kulcsszavak: nevelésbe vett gyermek, gyermekvédelmi szakellátás, nevelési-oktatási intézmények*

### **Mária Babity**

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

#### **Chances and difficulties – looked after children at educational institutions**

Teachers working at institutions of education and early care face a complex task when a looked after child (children in foster care; a child living with foster parents, in group homes or children's homes) appears in a nursery group or in a class. In addition to that it requires a close co-operation between the representatives of child welfare and those of the education, the process carries certain difficulties and risks for the children themselves. Leaving their families behind and the traumas they may have experienced make those children psychologically more vulnerable. For example, certain cognitive and/or psychological processes may function on a lower level, their social skills may be weaker and may find it difficult to adapt.

All of this represents a special professional challenge for teachers who should play a significant role in facilitating the integration of the children and also in helping their adaptation to this complex situation. In my presentation I will talk about the specific problems and difficulties the children in care and their teachers may meet. I will also summarise the main principles that can give a solid ground for the most effective actions to support the children's integration into the institutional environment.

*Keywords: looked after children, children in foster care, institutions of education and early care*

## **Bakonyiné Kovács Bea**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország*

**„Á, bé, cé, dé, rajtam kezdé...”**

### **Az olvasástanítás tankönyvfüggetlen algoritmus**

A magyar olvasástanítás igazodik a nyelvi jelek hierarchiájához és a magyar nyelv sajátosságaihoz is: szótagoltató, hangoztató, elemző-összetevő eljárással tanítjuk a gyerekeket olvasni. Ennek a szakkifejezésnek minden egyes szavát, illetve a mögötte meghúzódó logikát és az évszázados tapasztalatot mutatom be az előadásomban. A tankönyvfüggetlen algoritmussal egyszerű és logikus lépések sorozataként ismerkedünk meg.

*Kulcsszavak: olvasástanítás, szótagolás, hangoztatás, rész-egész viszony*

## **Bea Bakonyiné Kovács**

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

**”A, b, c d, e, f, g.....”**

### **The coursebook independent algorithm of reading teaching**

Teaching reading in Hungarian falls into step with linguistic signs and the characteristics of Hungarian language: we teach reading by asking our pupils to read syllables, utter the sounds, analyse the syllables and put them together. In my presentation I will explain the logic behind the techniques formerly mentioned and bring forward the acquired experience connected to this centuries-old tradition. We are going to get acquainted with this coursebook independent algorithm through a series of simple and logical steps.

*Keywords: teaching reading, reading syllables, uttering sounds, part-to-whole relationship*



## **Bella Hajnal Annamária**

*2-es számú Általános Iskola, Pécska, Arad megye, Románia*

### **Játszva tanulás Poliuniverzummal**

Az óvodai, az általános és a középiskolai tanárok kézzelfogható manipulatív eszközöket használnak oktatási segédeszközként, hogy megkönnyítsék a tanulók számára a számokkal, műveletekkel, geometriával, algebrával, méréssel, adatelemzéssel és valószínűséggel kapcsolatos fogalmak megértését. A hatékony manipulatív eszközök és játékok döntő szerepet játszanak a matematikai megértés elősegítésében, támogatják a tanulókat a matematikai fogalmak különféle reprezentációinak felépítésében, megerősítésében és összekapcsolásában. A manipulatív eszközök oktatási eszközként való ügyes felhasználása magában hordozza a tanulók matematikai tanulásának fokozására vonatkozó lehetőségeket. A kutatásom egyik fő célja, hogy megismertessem az I.–VI. osztályos tanulók egy csoportjával, a matematikában tehetséges gimnazistákkal és pedagógusokkal a Poliuniverzum játékot. Bemutatva a játék alapelemeit, alapformáit, méreteit és színeit, alkalmazásának különböző lehetőségeit, céloom továbbá a tanulók problémamegoldó és problémaalkotó képességeinek a feltárása volt akciókutatás segítségével, a módszertani könyv példái alapján, majd a saját maguk által alkotott ötleteken/játékokon keresztül. Megfigyeléseim eredményeként kijelenthetem, hogy a problémaalkotó tevékenységet gyakorló tanulóknak a tevékenységek során pozitív attitűd alakult ki a matematikatanulással szemben. A kutatásom másik következtetése, hogy kiindulva a készlet adta lehetőségekből, mint didaktikai eszközt, megkedveltettem és tudtam használni a tanulókkal a személyiségfejlesztés, anyanyelv, matematika és képzőművészeti nevelés tantárgyakon belül is, kiderült, hogy a játékkészlet alkalmazható szinte bármely tanórán. A tanulókat cselekedtetve, játékosan rávettem a kreatív gondolkodásra, problémahelyzeteket teremtve a Poliuniverzum játékkészlettel. A gyermekek, korosztálytól függetlenül jól érezték magukat játék közben, önbizalomfejlesztő volt, motiváló, szívesen vettek részt benne, nyugodtak voltak, cselekedtek, élvezték, miközben a játék segítségével észrevétlenül tanultak és fejlődtek. Kiemelném, hogy tanítói szemmel nézve, azért is fontosnak találok ezt az eszközhasználatot, mert segítségével minden tanuló tudott alkotni és sikerélményhez jutni.

*Kulcsszavak: játék, kreativitás, tanulás*

## **Annamária Bella Hajnal**

*Primary School No 2, Pécska, Arad county, Romania*

### **Learning through play with Poly-Universe**

Teachers in kindergarten, primary and secondary schools use hands-on manipulatives as teaching aides to help students understand concepts related to numbers, operations, geometry, algebra, measurement, data analysis and probability. Effective manipulatives and games play a crucial role in promoting mathematical understanding, supporting learners in building, reinforcing and connecting different representations of mathematical concepts. The adept utilization of manipulatives as

instructional tools holds the potential to enhance students' mathematical learning. One of the main goals of our research was to introduce the Poly-Universe game to a group of students in grades I to VI, high school students who are gifted in mathematics and teachers. By introducing the basic elements of the game, its basic shapes, sizes and colours, different ways of using it, we also aimed to explore the problem-solving and problem-posing abilities of the students through action research, based on examples from the methodological study and then through ideas/games they created themselves. As a result of our observations, we can state that the students who practiced problem solving activities developed a positive attitude towards learning mathematics. Another conclusion of our research was that starting from the possibilities offered by the kit as a didactic tool, we were able to endear it to the pupils and use it in the subjects of personal development, mother tongue, mathematics and art education, and it turned out that the toy kit can be used in almost any classroom. We got the pupils to think creatively through playing and action, creating difficult situations with the Poly-Universe play set. The children, regardless of age, enjoyed playing, it was confidence-developing, motivating, fun, relaxing. I would like to emphasise that from a teacher's point of view, I find the use of these tools important because it allowed all pupils to create and experience success.

*Keywords: play, creativity, learning*

## **Bence Erika – Ispánovics Csapó Julianna**

*Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, Szerbia*

### **Új értelmezési modellek az irodalomoktatásban Az aktuális vajdasági gyakorlat**

A múlt idővel együtt változik az irodalom létformájáról, értelmezési modelljeiről és interpretációjáról szóló gondolkozásunk. Ezért fontos, hogy a tanterveket releváns időn belül (legalább 5–10 évente) újragondoljuk, megújítsuk, s hogy operatív tanítási programjaink kidolgozását a tanterv értelmezésével kezdjük. A vonatkozó szerbiai oktatási és nevelési törvények értelmében az oktatásban engedélyezhető tankönyveknek és segédleteknek (mint amilyenek a munkafüzetek, gyakorlókönyvek, tanári segédkönyvek) a minisztérium által legitímált tantervekhez legalább hetven százaléknak kell illeszkedniük. A vajdasági általános iskolák felső osztályai, illetve a középiskola első osztálya számára a legújabb tantervek alapján készültek el a magyar irodalom oktatását elősegítő olvasókönyvek, olvasási munkafüzetek, és – a megjelenés előtt álló középiskolai tankönyv kivételével – már több éve szolgálják a magyar irodalom oktatását, az értő és kreatív olvasóvá nevelés folyamatát; többnyire már a második kiadások vannak forgalomban. Az előadás ezeket a tankönyveket és a hozzá fűző tapasztalatokat, levonható konzekvenciákat és módosítási/újítási javaslatokat mutatja be, fontos teret szentelve az ilyen típusú irodalomoktatáshoz szükséges tanítási modelleknek és tanári attitűdöknek.

*Kulcsszavak: Vajdaság, irodalomoktatás, magyar tagozatok, modellek, értelmezés, tanterv*

## **Erika Bence – Julianna Ispánovics Csapó**

*University of Novi Sad, Faculty of Humanities, Hungarian Language Teacher Training Institute,  
Novi Sad, Serbia*

### **New models of interpretation in teaching literature Current practice in Vojvodina**

With the passing of time, our thinking about the form of existence of literature, its models of interpretation and its understanding is changing. Therefore, it is important to rethink and revise curricula within a relevant period of time (at least every 5-10 years) and to start the development of our operational teaching programmes with the interpretation of the curricula. According to the relevant Serbian laws on education, textbooks and teaching tools (such as workbooks, exercise books, teacher's resource books) that can be used in teaching must be at least seventy percent in line with the curricula legitimised by the Ministry of Education. The textbooks and literature workbooks for the higher grades of primary schools and the first grade of secondary schools in Vojvodina have been compiled on the basis of the latest curricula so as to promote the teaching of Hungarian literature, and – with the exception the secondary school textbook due to be published – have been in use for several years to teach Hungarian literature and to encourage the process of students becoming literate and creative readers; most of the mentioned textbooks are already in their second edition. The presentation will focus on these textbooks and experiences related to them, on conclusions to be drawn, as well as on suggestions for modification/updating, with a significant emphasis on the teaching models and teacher attitudes required for this type of literary education.

*Keywords: Vojvodina, teaching literature, Hungarian classes, models, interpretation, curriculum*

## **Bencéné Fekete Anikó Andrea – Bence-Kiss Krisztina**

*Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet,  
Gyermeknevelési Tanszék – Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem, Agrár-, és  
Élelmiszertudományi Tanszék*

### **Tanító szakos hallgatók összefüggő gyakorlatának tapasztalatai a mentorok véleménye alapján**

A mentor szerepe, hogy mutassa az utat a pedagógusjelölt számára az iskolába történő beilleszkedésben és a feladatok sikeres teljesítésében. Az iskolai gyakorlat célja, hogy elősegítse a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, az oktató-nevelő munkához szükséges készségek, képességek fejlődését a nevelési, a tanítási-tanulási folyamat minden színterén.

Empirikus kutatásunk célja annak feltárása, hogy mi a külső mentorok véleménye a végzős hallgatók elméleti és gyakorlati tudásáról. 2022 és 2023 tavaszán kérdőíves módszer segítségével kérdeztük meg a mentortanítókat (N=138) tapasztalataikról. Kutatási kérdéseink arra irányultak, hogy a hallgatók rendelkeznek-e megfelelő elméleti háttérrel és gyakorlati ismeretekkel. Az adatok elemzése IBM SPSS for Statistics program segítségével történt. A kutatás eredményei arra hívták fel a figyelmet, hogy a leendő tanítók megfelelő elméleti háttértudással rendelkeznek, de a gyakorlati alkalmazás területén vannak még hiányosságok. Az eredmények tükrében a képzésbe be kell építeni szociális kompetenciát fejlesztő tréningeket, illetve nagyobb hangsúlyt kell fektetni a hátrányos helyzetű diákokkal történő foglalkozásra.

*Kulcsszavak: tanítóképzés, gyakorlat, mentorok tapasztalata, hátrányos helyzet, szociális kompetencia fejlesztése*

## **Anikó Andrea Bencéné Fekete – Krisztina Bence-Kiss**

*Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Kaposvár Campus, Institute of Education,  
Faculty of Child Education – Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Faculty of  
Agricultural and Food Economics*

### **Experiences of connected practice of teaching students based on mentors' opinions**

The role of the mentor is to show the way for the prospective teacher to integrate into the school and successfully complete the tasks. The purpose of school practice is to promote the conscious application of modern knowledge, the development of the skills and abilities necessary for teaching and training work in all areas of the educational and teaching-learning process. The aim of our empirical research is to reveal the opinions of external mentors about the theoretical and practical knowledge of graduate students. In the spring of 2022 and 2023, we asked mentor teachers (N=138) about their experiences using a questionnaire method. Our research questions focused on whether the students have adequate theoretical background and practical knowledge. The data was analyzed using the IBM SPSS for Statistics program. The results of the research drew attention to the fact that their future teachers have adequate theoretical background knowledge, but there are still gaps in the field of practical application. In light of the results, social competence development training should be included in the training, and greater emphasis should be placed on dealing with disadvantaged students.

*Keywords: teacher training, practice, experience of mentors, disadvantage, development of social competence*

## **Bernhardt Renáta**

*Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Jászberényi Campus, Gyermeknevelés-és  
Gyógypedagógiai Intézet Jászberény, Magyarország*

### **Gyógypedagógusjelöltek nézetei a tanulásról a képzés bemeneti szakaszában**

A problémafelvetés a pedagógiai nézetek, továbbá a XXI. században releváns tanulásmódszertanok sajátosságaira és tendenciáira fókuszál. Ennek tükrében célja a tanulás- és tanításmódszertanok szerepére, a tanulásról vallott nézetekre és véleményekre, valamint a pedagógusjelöltek bemenő nézeteire vonatkozó elméleti és gyakorlati kutatások relevanciájának hangsúlyozása empirikus vizsgálat segítségével. A komplex vizsgálat elsőéves gyógypedagógia szakos (N=79) hallgatók körében történt, módszertana a metaforaanalízis és a kérdőíves kikérdezés. A hallgatók tanulásértelmezése kvantitatív és kvalitatív módszerrel, metaforavizsgálat és tanulási kérdőív eszközeivel kerül feltárásra. Az eredmények igazolják azt a feltevést, miszerint a hallgatók mind a konstruktív, mind az objektivistá tanulásmódszertant vallják, a szociális tanuláshoz való viszony alulreprezentált az individualista szemlélethez képest, továbbá változók a nézeteik az önirányított tanulás jelentőségével kapcsolatban.

*Kulcsszavak: nézet, tanulás, gyógypedagógus, bemeneti képzés*

## **Renáta Bernhardt**

*Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Jászberényi Campus, Department of Child and Special Education, Jászberény, Hungary*

### **Special education teacher students' beliefs of learning in the initial training**

The problem statement focuses on the features and trends of pedagogical beliefs and the learning theories relevant in the 21st century. The aim is to highlight the relevance of theoretical and practical research on the role of learning and teaching theories, beliefs and opinions on learning, and the beliefs of teacher students through empirical investigation. The complex study was conducted on first-year students (N=79) of special education using metaphor analysis and questionnaire survey methodology. The findings support the hypothesis that students believe in both constructivist and objectivist theory of learning, attitudes towards social learning are underrepresented compared to individualistic attitudes, and own variable notions on autonomous learning.

*Keywords: belief, learning, special education teacher students, initial training*

## **Bijuković Maršić, Mirta**

*Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za Odgojne i Obrazovne Znanosti,  
Osijek za Kroatistiku, Osijek, Hrvatska*

### **Čitanje književnosti i razvoj empatije**

U radu Čitanje književnosti i razvoj empatije istaknut će se primarno važnost čitanja na razvoj ličnosti i važnost slobodnog izbora u odabiru književnih predložaka u obrazovnom sustavu. Empatiju definiramo kao sposobnost uživljanja u drugog čovjeka, to jest sposobnost da razumijemo što druga osoba misli i osjeća. Empatija je i temelj emocionalne inteligencije, utječe na našu društvenu mrežu, razrješavanje sukoba i odnose s drugima (Kovač, M.:2021). Čitanje književnosti uči nas gledati svijet oko sebe, daje nam nova iskustva koja nam pomažu graditi nove odnose, pronalaziti sličnosti i razlike, razvijati interkulturalnu komunikaciju te poticati kreiranje novih ideja, posebno u odgoju i obrazovanju mladih ljudi. Rad će dati primjere novih čitanja i poticaja za nove načine interpretacija u poticanju razvoja empatije i interkulturalne komunikacije.

*Ključne riječi: čitanje, empatija, interkulturalna komunikacija, književnost*

## **Mirta Bijuković Maršić**

*Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Education Sciences, Department of  
Croatian Studies, Osijek, Croatia*

### **Reading literature and developing empathy**

In the paper Reading literature and the development of empathy, the importance of reading on personality development and the importance of free choice in the selection of literary templates in the educational system will be highlighted. We define empathy as the ability to empathize with another person, that is, the ability to understand what another person thinks and feels. Empathy is also the basis of emotional intelligence, it affects our social network, conflict resolution and relationships with others (Kovač, M.: 2021). Reading literature teaches us to see the world around us, gives us new experiences that help us build new relationships, find similarities and differences, develop intercultural communication and encourage the creation of new ideas, especially in the upbringing and education of young people. The paper will provide examples of new readings and incentives for new ways of interpretation in encouraging the development of empathy and intercultural communication.

*Keywords: reading, empathy, intercultural communication, literature*

## **Bockovac, Timea – Sabolić, Valentina**

*Sveučilište u Pečuhu, Filozofski fakultet, Institut za slavistiku, Katedra za kroatistiku  
Obrazovni centar Miroslava Krležu u Pečuhu, Mađarska*

### **Utjecaj mađarskog jezika na gramatičke vještine učenika dvojezičnih hrvatsko-mađarskih škola**

Cilj je ovoga rada ustanoviti jezične vještine i potrebe učenika, izvornih mađarskih govornika, kroz analizu pisanih radova u 6. razredu osnovne škole i u 1. razredu srednje škole u Pečuhu. Potrebno je odgovoriti na pitanje u kolikoj mjeri mađarski jezik utječe na hrvatsku gramatiku kod učenika koji u institucionalnim okvirima uče hrvatski jezik. Kako je nastava hrvatske gramatike u školi vrlo eksplicitna, često se događa da učenici dobro poznaju jezična pravila, ali ih otežano primjenjuju u stvarnim uvjetima (Banković-Mandić, Peruško, 2023). Budući da su prethodna istraživanja pokazala da je učenicima otežano učenje hrvatskog gramatičkog roda kada su govornici nekog nesrodnog jezika, pretpostavlja se da će najveći problem stvarati upravo ta kategorija (Machata, 2013). Osim toga, pretpostavlja se da će sintaksa mađarskoga jezika odigrati snažan utjecaj pri slaganju rečenica na hrvatskomu jeziku. Kako bi poučavanje jezika bilo uspješno, učitelji bi trebali znati koje su poteškoće s kojima se njihovi učenici susreću i tome prilagoditi nastavu (Machata, Udier, 2019). Zato je cilj ovoga rada dati konkretan uvid u one gramatičke kategorije koje mogu stvarati najviše poteškoća izvornim mađarskim govornicima, učenicima osnovne i srednje škole, kako bi se i nastava mogla prilagoditi tim potrebama. Istraživanje iz 2023. pokazalo je da učenici dvojezičnih mađarsko-hrvatskih škola u Pečuhu i Budimpešti imaju pretežito pozitivan stav prema hrvatskomu jeziku (Bockovac, Sabolić, 2023.). Da bi se takav stav zadržao, potrebno je neprestano adaptiranje nastave potrebama učenika koji s vremenom imaju sve manje *identifikacijske motivacije*, zbog čega Banković-Mandić i Peruško (2023.) ističu i potrebu za analizom *njihovih jezičnih vještina i potreba*.

*Ključne riječi: metodologija nastave inog jezika, nasljedni i predački govornici*

## **Timea Bockovac – Valentina Sabolić**

*University of Pécs, Faculty of Philosophy, Institute of Slavic Studies, Department of Croatian  
Studies  
Miroslav Krleža Education Centre in Pécs, Hungary*

### **The influence of Hungarian in grammatical competencies of students attending bilingual schools in Hungary**

The aim of this paper is to establish linguistic abilities and needs of native Hungarian students through the analysis of corpora collected from 6<sup>th</sup> graders and high school freshmen in Pécs. The question of influence of the Hungarian language on students who learn Croatian grammar within institutional bounds is elaborated on. Considering that Croatian grammar education is quite explicit in school, students are commonly observed knowing the rules but having difficulties applying them in real situations (Banković-Mandić, Peruško, 2023). Previous research has shown that students, as speakers of a language that is unrelated, find mastering grammatical

gender notably difficult, the assumption is that the very same category will present an obstacle (Machata, 2013). Furthermore, it is expected that Hungarian syntax will play a major role in Croatian sentence assembling. In order to teach the language successfully teachers ought to be acquainted with the most common mistakes their students stumble upon and adjust their teaching accordingly (Machata, Udier, 2019). That is why the aim of this paper is to provide palpable insight into the grammatical categories which are predicted to give both elementary and high school native Hungarian students the most trouble and to subsequently adjust the process. Research from 2023 has shown that students of bilingual Hungarian-Croatian schools in Pécs and Budapest have an overwhelmingly positive attitude towards the Croatian language (Bockovac, Sabolić, 2023). To maintain mentioned attitude it is essential to adapt the educational process to the students' needs. The students' identified motivation is slowly dissipating which is why Banković-Mandić and Peruško (2023.) emphasize the need for analysis of their language skills and needs.

*Keywords: foreign language education methodology, inherited and ancestral speakers.*



## Bordás Sándor

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország*

### **„Kieft a fogam, / kieft kövépen, / nem tudok moft szotyolávní, / se befélni fépen” – Hangzó formák és nyelvjáték a mai magyar gyermeklírában**

A kortárs gyermekköltészet jelenségei közül az egyik legszembetűnőbb a beszélt nyelvi fordulatok és hangzó formák megjelenése, hangsúlyossá válása, továbbá összekapcsolódása a nyelvjáttékkal, a többértelműséggel, illetve a szöszzerintiség és metaforikusság kettösségének versszervező szerepével. Szakítva a hagyományos gyermekköltészetnek a helyes formákat követendő példaként állító szövegszerveződéseivel mind napjaink rimes, ritmikus gyermekversei, mind pedig a „svéd típusú”, gyermeki logikára épülő, szókimondó jellegű líra gyermekének szánt alkotásai élnek a hangzó formák kínálta lehetőségekkel. Mindez nem csupán a gyerekek életkori sajátosságaihoz és fejlődéslélektani jellemzőihez illeszkedve a hangadás által megerősített ritmuskedveléssel és a közvetlen akusztikai élmény iránti igényvel magyarázható, azzal együtt, hogy köztudottan a csecsemőkortól a kisiskolás korig terjedő időszaknak gyermeklírái produktumai elsődlegesen az élőszóhoz kötődnek. A mintaadás kizárólagosságán túllépve, a gyermeknyelvben rejülő kreativitás jegyében épp az írott gyermekversek hangzó formák felé közelítése, az imitált nyelvi- és beszédhibák szövegbe emelése jelenthet játékos alternatívát a hagyományos gyermekköltészet ismert alkotásaihoz képest.

*Kulcsszavak: gyermekköltészet, hangzó formák, Tóth Krisztina, Kiss Ottó, Kukorelly Endre gyermekversei*

## Sándor Bordás

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

### **„Kieft a fogam, / kieft kövépen, / nem tudok moft szotyolávní, / se befélni fépen” – Vocal forms and language play in contemporary hungarian children’s literature**

One of the most striking phenomena in contemporary children’s poetry is the emergence of spoken language phrases and phonetic forms and their connectivity with language play, ambiguity and the role of the duality of literalism and metaphoricism in organising the poem. Breaking with the textual organisation of traditional children’s poetry, which sets correct forms as an example to follow rhyming, rhythmic contemporary children’s poems, on the one hand, and the "Swedish-style", child-logic-based, wordy lyric poetry for children, on the other, make use of the possibilities offered by the aural forms. This can be explained not only by a love of rhythm, reinforced by the sound and the need for a direct acoustic experience, but also by the age and developmental characteristics of children. In the spirit of creativity in children’s language, it is precisely the approach of written children’s poems to phonetic forms, the incorporation of imitated speech and language errors into text, that can offer a playful alternative to the more familiar works of traditional children’s poetry.

*Keywords: children’s poetry, sound forms, children’s poems by Krisztina Tóth, Ottó Kiss, Endre Kukorelly*

## **Borszéki Szabolcsné Gábris Virág**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország*

### **Szerepvállalás a tehetség gondozásban**

Szem előtt tartva, hogy a tehetségígéret, tehetségek is különleges bánásmódot igényelnek alapvető célom a szemléletformálás. Rendkívüli a tehetség(ígéret)ekkel foglalkozók felelőssége: fokozottabb problémaérzékenységgel kell bírniuk, megalapozottabb és komplexebb ismeretekkel kell rendelkezniük, felkészültebbeknek kell lenniük, hatékonyabb problémakezelésről kell tanúbizonyságot adniuk.

Kitüntetett figyelmet szenteltek a tehetségígéret fejlesztésének, gondozásuknak: a 2014/2015-ös tanévtől vagyok az Eötvös József Főiskola gyakorlati képzőintézménye – a Bajai Eötvös József Általános Iskola- *női szertornász* csapatának *edzője*. E tehetség gondozó tevékenységbe – kiszűrve a nevezett sportághoz illeszkedő pszichomotoros tehetsége(ke)t – a főiskoláról hallgatókat vonok be a fejlesztő munkába (alapszakos, szertorna előképzettséggel rendelkező hallgatók asszisztensként, továbbá végzett táncművész – szintén a főiskola alapszakos hallgatója – klasszikus balett-trénerként működtek eddig közre a fejlesztő munkában).

A főiskolán működő tehetségfejlesztés/-gondozás jelentősége a hallgatók szempontjából: elvárt a pedagógusok magas szintű tárgyi- és módszertani tudása, valamint képessége a tehetségígéret, tehetségek gondozására. Betekintést kapnak az alapszakos hallgatók a tehetségekkel – mint különleges bánásmódot igénylőkkel – való speciális bánásmód lehetőségeibe. Megismerik a tehetségpedagógia legújabb eredményein és a tehetségről vallott nézeteken túl a tehetséges gyermekek azonosításának, a tehetség felismerésének, feltárásának és fejlesztésének eszközeit a gyakorlatban. Elsajátítják a képességek, a kreativitás, a személyiség fejlesztésének lehetőségeit, megismerik a tehetséges gyermekeket segítő tevékenység jellemzőit, az intézményi kereteken belül zajló foglalkozásokon és azokon kívüli tehetségfejlesztő programokat, a differenciálás lehetőségeit.

*Kulcszavak: tehetségígéret, tehetség, tehetség gondozás, pedagógusképzés*

## **Virág Borszéki Szabolcsné Gábris**

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

### **Undertaking tasks in talent management**

Keeping in mind that talent promises and talents also require special care, my main goal is to shape attitudes towards children's talent management. The responsibilities of those who work with talent (promises) are extraordinary: they must have increased sensitivity towards recognizing and solving issues; must have more extensive and well-grounded knowledge about talent management; and must be better prepared to demonstrate problem solving skills.

I've been paying special attention to the development of (promising) talents and their care: since the 2014/2015 academic year, I've been the girls' gymnastics team coach at Eotvos Jozsef Elementary School in Baja, Hungary, which is the practical training site for future teachers taught at Eotvos Jozsef College.

In this talent management and development process, I involve some of my college students who demonstrated prior psychomotor talents themselves in related fields such as gymnastics and dance, and classical ballet to assist me in training my team. The importance of teaching talent development/care for our undergraduate students is essential: future teachers are expected to possess extensive subject and methodology knowledge as well as the ability to plan and care for promising talents. Undergraduate students gain an insight into the opportunities of special care of the gifted and talented who require individualized attention and plans. They get to know the latest research results of the gifted and talented pedagogy and, in addition, they learn not just how to identify and recognize talent but also how to work with them in real life. They master various techniques of developing abilities, creativity, and personality, and learn about the characteristics of the activities that support gifted children both through some programs operated by the college and those that are operated somewhere else. In addition, our undergraduate students also learn about what differentiation is and how to implement it in order to support those children who are identified as gifted and talented.

*Keywords: talent promise, talent, talent management, teacher training*

## **Buzogány Ágota**

*Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Matematikai, Természettudományi és Informatikai Tanszék,  
Vác, Magyarország*

### **Szabadtéri tevékenységek a matematikai készségek fejlesztésére**

A matematika tanítása osztályteremben is a tevékenységeken és játékoságon alapszik, de vajon hogyan tudjuk kihasználni a matematikai kompetencia fejlesztésére a friss levegőn töltött időt? Néhány ötletet mutatok be az udvar kreatív használatára kitérve néhány ötlettel a kert gazdag matematikai tartalmára. A szabadtéren érdekes lehet megfigyelni, hogy milyen párhuzam vonható a Pólya György-féle problémamegoldás és a fáramászás között. Ugyanakkor iskolakertekben a gyermekek mindig segédkeznek, a feladatok nagy részét ők végzik a pedagógusok csak segítségnek, vezetőnek vannak jelen, így részt vesznek a különféle tervezési és kivitelezési feladatokban, melyek különböző matematikai fogalmakat erősítenek, mint például geometriai alakzatok, számfogalom, mértékváltás, terület, kerület. A természetet mint nevelési, oktatási teret a matematika szemszögéből vizsgálom.

*Kulcsszavak: matematika, szabadtér, készségfejlesztés, kert*

## **Ágota Buzogány**

*Apor Vilmos Catholic College, Department of Mathematics, Natural Sciences and Informatics,  
Vác, Hungary*

### **Outdoor Activities for Mathematical Skill Development**

The teaching of mathematics in classroom is also based on activities and playfulness, but how can we use the time spent in the fresh air to develop mathematical competence? I present some ideas for the creative use of the yard and a few ideas for the rich mathematical content of the garden. It can also be interesting to observe the application of György Pólya's problem solving to tree climbing. If children have the opportunity to take part in school gardening, they are always happy to help in carrying out most of the tasks - teachers are usually there to help and guide - so they participate in various planning and execution tasks, which strengthen different mathematical concepts, such as geometric shapes, number concepts, measurement(conversion), area, perimeter. I examine and present nature as an educational space from the perspective of mathematics.

*Keywords: mathematics, outdoor, skill development, garden*

## **Cvikić, Lidija – Turza-Bogdan, Tamara**

*Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Republika Hrvatska*

### **Ovladavanje hrvatskim kao manjinskim jezikom u kontekstu višestruke pismenosti**

Funkcionalna pismenost u međunarodnim se preporukama navodi kao temeljna kompetencija za djelovanje u društvu 21. stoljeća (UNESCO 2013, Vijeće EU 2018). Pregled i analiza šireg i užeg određenja pojma pismenosti pokazuju da je ovladanost jezikom temeljna pretpostavka njezina razvoja (Turza-Bogdan i Cvikić 2023: 89). Pri tome se u dokumentima europskih politika ističe da je za razvoj pismenosti i obrazovno postignuće važna ovladanost posebnim jezičnim registrom – školskim, odnosno akademskim jezikom. Ciljano ovladavanje školskim jezikom valja posebno poticati upravo kod učenika čiji se jezik komunikacije razlikuje od jezika školovanja, što je slučaj kod mnogih višejezičnih učenika, uključujući i govornike hrvatskoga kao manjinskoga jezika.

U ovome se radu istražuju izazovi za razvoj pismenosti u širem smislu (disciplinarne pismenosti) kod učenika govornika hrvatskoga kao manjinskoga jezika uzimajući u obzir čimbenike poput načina obrazovanja, odnos manjinskoga i većinskoga jezika, odnos obrazovnih zahtjeva i stupnja ovladanosti hrvatskim i sl. Na temelju provedene analize predlažu se mogući smjerovi u poticanju pismenosti i ovladavanja hrvatskim polazeći od činjenice da se jezik usvaja cjelovito, a funkcionalna se pismenost razvija u svim nastavnim predmetima.

*Gljučne riječi: hrvatski kao manjinski jezik, pismenost u širem smislu, hrvatski kao školski jezik*

## **Lidija Cvikić – Tamara Turza-Bogdan**

*Faculty of Teacher Education, University of Zagreb, Zagreb, Republic of Croatia*

### **Croatian as a Minority Language in the Context of Multiliteracy**

Functional literacy is defined in international recommendations as a fundamental competence for functioning in 21st-century society (UNESCO, 2013; Council of the EU, 2018). An overview and analysis of literacy in broader and narrower sense show that language proficiency is a fundamental prerequisite for literacy development (Turza-Bogdan & Cvikić, 2023: 89). European policy documents emphasize that proficiency in a specific linguistic register – the school, i.e. academic language – is important for literacy development and educational achievement. Acquisition of the academic language should be particularly fostered among students whose communication language differs from the language of schooling, as is the case with many multilingual students, including speakers of Croatian as a minority language.

This study explores challenges for literacy development in a broader sense (disciplinary literacies) among students who speak Croatian as a minority language, taking into account factors such as type of educational system, the relationship between minority and majority languages, educational requirements, and the level of proficiency in Croatian. Based on the analysis conducted, possible directions for promoting literacy and acquiring Croatian as a minority language are proposed, starting from the fact that language is acquired holistically and literacy develops across all subjects.

*Keywords: Croatian as a minority language, literacy in a broader sense, Croatian as a school language*

## **Cserné Adermann Gizella**

*Dunaújvárosi Egyetemen Tanárképző Intézet, Dunaújváros*

### **Az oktatói elvárások szerepe a tanítási-tanulási módszerek megválasztásában**

A tanári elvárások és azok hatása a tanulási eredményekre több, mint fél évszázada került a tanulói sikerességről való gondolkodás fontos témái közé. Említést érdemelnek azok a klasszikus kutatások, amelyek bizonyították, hogy a pozitív tanári elvárások magasabb teljesítmény eléréséhez vezetnek, amiben nagy szerepe van az alkalmazott módszereknek. Az önbeteljesítő jóslatokra vonatkozó elméletek és vizsgálatok, az oktatásra fókuszálva a Pygmalion hatásnak nevezett jelenség, bár számtalan vitát váltottak ki, rámutatnak arra, hogy az oktatók elvárásait a tanulás eredményeinek elemzésekor érdemes számba venni. Ezek az elvárások egy-egy szak vagy csoport esetében származhatnak akár az oktató tapasztalatából, netán előítéleteiből, de kérdés, hogy lehet-e ezeket befolyásolni. Meggyőződésünk és tapasztalatunk, hogy egy csoport erősségeinek a vizsgálata a Seligman-féle teszttel nagy segítséget ad a valós elvárások és hatékony módszerek megtalálásához.

*Kulcsszavak: tanári elvárás, önbeteljesítő jóslat, Pygmalion hatás, erősségek vizsgálata Seligman teszttel*

## **Gizella Cserné Adermann**

*University of Dunaújváros, Teacher Training Centre, Dunaújváros, Hungary*

### **The role of teacher expectations in the choice of teaching-learning methods**

Teacher expectations and their impact on learning outcomes have been an important topic of thinking about student success for more than half a century. It is worth mentioning the classical research that proved that positive teacher expectations lead to higher performance, in which the applied methods play a major role. Theories and studies of self-fulfilling prophecies, focusing on education, the phenomenon known as the Pygmalion effect, although it has generated countless debates, point out that educators' expectations should be taken into account when analyzing learning outcomes. . These expectations may come from the experience or prejudices of the instructor in a particular course or group, but the question is whether they can be influenced. We are convinced and experienced that examining the strengths of a group with the Seligman test is of great help in finding real expectations and effective methods.

*Keywords: teacher expectation, self-fulfilling prophecy, Pygmalion effect, testing strengths with Seligman test*

## **Dávid János**

*Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus Neveléstudományi Intézet  
Szakdidaktikai Tanszék Kaposvár Magyarország*

### **A komposztálás felhasználása a hulladékcsoökkentés és az anyagkörforgás tanításában**

A háztartásokból kikerülő hulladék jelentős mennyisége olyan szerves anyag, amely viszonylag egyszerű eszközökkel lebontható. A keletkezett komposzt felhasználható a kertekben a növénynevelés során.

Az előadás bemutatja a komposztálás főbb alapelveit és azokat az eszközöket és eljárásokat, amelyek az iskolákban is jól használhatók. A komposztálás során a gyermekek konkrét tevékenységsor elvégzésével megismerik a természetben végbemenő anyagkörforgást és a szerves hulladékok mennyiségcsökkentésének módjait. A saját munka révén közvetlenül tapasztalatokhoz jutnak. Az alkalmazott módszerek: a tevékenykedtetés, megfigyelés, közvetlen megtapasztalás, folyamatkövetés, az ok-okozati összefüggések felfedezése. A tanulói munka a fizikai munkavégzés megszerettetésén keresztül olyan készségek és tulajdonságok kialakulását segíti, amelyek pozitívan hatnak a gyermekek közösségi kapcsolatára és a kötelességeik teljesítésére.

*Kulcsszavak: fenntarthatóságra nevelés, hulladékmentes életmód, komposztálás, anyagkörforgás, csoportmunka, projektmunka.*

## **János Dávid**

*Hungarian University of Agriculture and Life Sciences Kaposvar Campus Institute of  
Education Department of Specialised Didactics Kaposvar Hungary*

### **Using composting in teaching waste reduction and the material cycle**

A significant amount of household waste is organic material that can be decomposed by relatively simple means. The resulting compost can be used in gardens to grow plants.

The presentation will introduce the main principles of composting and the tools and techniques that can be used in schools. Composting will teach children about the natural cycle of materials and ways to reduce organic waste by carrying out a series of concrete activities. They gain direct experience through their own work. Methods used: action, observation, direct experience, process tracing, exploring cause and effect. Through the acquisition of physical work, student work helps to develop skills and qualities that have a positive impact on children's social interaction and their ability to fulfil their responsibilities.

*Keywords: sustainability education, waste-free lifestyle, composting, material cycle, group work, project work*

## **Debrenti Edith**

*Partiumi Keresztény Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar, Humántudományi Tanszék, Nagyvárad, Románia*

### **Egy logikai műveleteket mérő vizsgálat eredményeiről**

A hallgatók teljesítményét egy formális logikai műveleteket mérő vizsgálatban elemeztük. A hallgatói mintán végzett mérések alapján a legnagyobb arányban (70,05%) a mindennapi élethez kapcsolódó problémákat oldották meg, majd a biológia, fizika és matematika, míg a legkevésbé a kémia feladatokban voltak sikeresek (28,04%). Nem mutatkozik különbség a különböző szakokon tanuló hallgatók helyes válaszai között, legyen szó alap- vagy mesterképzésben résztvevő hallgatókról, vagy nemek közötti különbségről. Ha valaki jól teljesít bizonyos feladatokban, akkor a feladatot kevésbé nehéznek érzi, míg, ha rosszul teljesít, akkor nehéznek. Azonban különbség van a feladat sikeres megoldása és annak nehézségének érzékelése között a tanárjelöltek és nem tanárjelöltek között. A lányok általában nehezebbnek találják a feladatokat és kevesebb önbizalmuk van, mint a fiúknak. A nemnek nagyobb befolyása van az eredményekre, mint a szaknak.

*Kulcsszavak: matematikai alapismeretek, logikai műveletek, felsőfokú végzettség, problémamegoldó képesség, nemek*

## **Edith Debrenti**

*Partium Christian University, Faculty of Economics and Social Sciences, Department of Human and Social Sciences, Oradea, Romania*

### **Results of a logical operations measurement examination**

Logical operation skills were assessed among a group of students, revealing that the highest proportion (70.05%) successfully tackled problems related to everyday life, followed by biology, physics, and mathematics, while the lowest proportion (28.04%) succeeded in chemistry tasks. No disparities were observed in the correctness of answers among students from various fields of study, between BSc and MSc students, or across genders. Individuals who perform well in certain tasks tend to perceive them as less challenging, whereas those who struggle perceive them as difficult. Notably, there exists a discrepancy in the perception of task success and difficulty between students in teacher education programs and others. Girls tend to perceive tasks as more difficult and exhibit lower confidence levels compared to boys. Gender exerts a more pronounced explanatory influence on outcomes than the academic field of study.

*Keywords: basic mathematical knowledge, logical operations, higher education, problem solving abilities, gender*



## **Dely-Pálinkás Anikó<sup>1,2</sup> – Keresztes Noémi<sup>1,3</sup>**

<sup>1</sup>Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Doktori Iskola, Pécs, Magyarország, <sup>2</sup>Szent László ÁMK, Baja, Magyarország, <sup>3</sup>Szegedi Tudományegyetem Magartartástudományi Intézet, Ifjúságkutató Munkacsoport, Szeged, Magyarország

### **Versengés és konfliktuskezelés jellegzetességei Vizsgálat testnevelés órán és a versenysportban**

A pedagógusok és edzők szerepének fontosságát alátámasztja, hogy napjainkban egyre kevesebb fiatal választja szabadidejében a fizikai aktivitást. A sportolói életmód kialakulásában az edzőnek nagy szerepe van, mivel ő az egyik kritikus szereplője a motivációs környezet kialakításának. Vizsgálatunkat 2021-ben kezdtük kvantitatív módszerrel, majd 2023-ban kiegészítettük kvalitatív módszerrel is. Versenysportolókkal és edzőkkel önkitöltéses, kérdőíves módszert alkalmaztunk. Célcsoportunk a bajai versenysportolók, valamint élvonalban szereplő röplabdások voltak, akik betöltötték a 16. életévüket és valamelyik csapatsportág versenyrendszerében pályára léptek az elmúlt szezonban. 103 kitöltött sportolói, és 27 edzői kérdőívet elemeztünk a vizsgálatunk során. Az elemzéshez az SPSS 22.0 statisztikai programot használtuk, amellyel leíró statisztikát, egy-, és többváltozós elemzéseket, mint például gyakoriság- és faktorelemzéseket végeztünk.

*Kulcsszavak: tanár/edző-diák konfliktus, konfliktuskezelési technikák, versengés, versenysport, sportmotiváció*

## **Anikó Dely-Pálinkás<sup>1,2</sup> – Noémi Keresztes<sup>1,3</sup>**

<sup>1</sup>University of Pécs, Doctoral School of Health Sciences, <sup>2</sup>Szent László ÁMK, <sup>3</sup>University of Szeged, Department of Behavioral Sciences, Youth Health Research team

### **Characteristics of competition and conflict management Analysis (examination, investigation) on lessons of Physical education and in competitive sports**

The importance of the role of teachers and coaches is supported by the fact that nowadays fewer and fewer young people choose physical exercise as free time activity. Coaches play a major role in evolving athlete lifestyle, as they are one of the critical participants in creating motivational environment. Our investigation was started with a quantitative method in 2021 and in 2023 we supplemented it with a qualitative method. A self-administered method was applied for the target group of competitive athletes and coaches. The target group included competitive athletes from Baja, as well as elite volleyball players who turned 16 and had played in a competitive team sport the previous season. During the process 103 completed athlete- and 27 completed coach questionnaires were analysed. The statistical program SPSS 22.0 was used for the analysis. With this we performed descriptive statistics, univariate and multivariate analyses, such as frequency and factor analyses.

*Keywords: teacher/coach-student conflict, conflict management methods, competitiveness, competitive sport, sports motivation*

## **Fajt Balázs – Bellók Bernadett**

*Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapest, Magyarország  
Károli Gáspár Református Egyetem, Nagykőrös, Magyarország*

### **Hibajavítás az idegennyelv-órán: középiskolások hibajavítási preferenciái**

A nyelvtanulók hibáinak javítása fontos részét képezi az idegennyelv-tanulási folyamatnak, hiszen a konstruktív visszajelzés és a hibajavítás növelheti a tanulók motivációját. A túlzott hibajavítás azonban demotiváló hatást válthat ki, ezáltal csökkentve a tanulók magabiztosságát, így fontos, hogy a nyelvtanárok tisztában legyenek azzal, hogy mely hibajavítási módokat kedvelik a tanulók, és melyek azok, amelyeket ritkábban érdemes alkalmazni. Az előadás első felében áttekintjük a kapcsolódó elméleti hátteret, melynek keretén belül kitérünk az idegennyelv-tanulási motivációra, valamint a hibajavítás különböző típusaira. Az előadás második felében bemutatjuk kvantitatív kutatásunkat, amelyet angolul tanuló középiskolások körében végeztünk. Eredményeink azt mutatják, hogy a résztvevőink alapvetően fontosnak találják a tanórákon történő hibajavítást, és az eredmények alapján kimutatható kapcsolat van a tanulók motivációja és a különböző hibajavítási módok között.

*Kulcsszavak: angol nyelv, hibajavítás, idegennyelv-oktatás, motiváció*

## **Balázs Fajt – Bernadett Bellók**

*Budapest Business University, Budapest, Hungary  
Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary, Nagykőrös, Hungary*

### **Error correction in the second language classroom: Secondary school students' error correction preferences**

Correcting language learners' mistakes is an important part of the foreign language learning process, as constructive feedback and error correction can positively increase learners' motivation. However, excessive error correction can exert a demotivating effect, thus reducing learners' self-confidence, so it is important for teachers to be aware of which error correction methods are preferred by learners. In the first part of the presentation, the theoretical background will be provided, including a description of foreign language learning motivation, followed by an overview of different types of error correction. In the second half of the presentation, our quantitative research carried out among secondary school EFL learners is presented. Our results show that our participants find error correction in class important and useful, and the results also suggest that there is a relationship between learners' motivation and the different types of error correction.

*Keywords: English as a Foreign Language (EFL), error correction, L2 teaching, motivation*

## Fehér Ágota

*Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar, Nagykőrös, Magyarország*

### **A gyermeki érdeklődés és az intuitív-beleélő módszer szerepe a tehetséggondozásban**

A világ megannyi felfedezésre váró mozzanatot tartogat a gyermekek számára. Ha érdeklődésük mentén tárhatják fel mindezeket, úgy elköteleződésük segítséget nyújt abban is, hogy feladataikat elmélyültebben, minőségibb eredményességgel végezzék. Jelen kutatás során neveléstörténeti vonatkozásban tekintek a gondolatkörre, s arra keresem a választ, hogy a gyermekek érdeklődését, számukra a világ teljesebb megismerését segítő intuitív-beleélő módszer a 20. század első felében hogyan támogatta a tehetségek kibontakoztatását. Kiemelten tekintek Nagy László munkássága szellemiségében gyökerező Új Iskola nevelési módjára, s ennek párhuzamaira a Debreceni Református Kollégium tehetségsegítő eszköztárában. A kutatást a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karának *Hitéleti képzések és a tehetséggondozás fejlesztése* című pályázata támogatja.

*Kulcsszavak: intuitív-beleélő módszer, Nagy László érdeklődés-elmélete, Új Iskola, Debreceni Református Kollégium, tehetséggondozás*

## Ágota Fehér

*Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary, Faculty of Pedagogy  
Nagykőrös, Hungary*

### **The role of childlike interest and the intuitív-introspective method in talent management**

The world has so many moments waiting to be discovered for children. If they can explore all of these according to their interests, their commitment will also help them to perform their tasks in a more in-depth and qualitative manner. In the course of this research, I look for the answer to the question of how the intuitive-introspective method, which helps children's interest and a more complete understanding of the world, supported the development of talents in the first half of the 20th century. I particularly look at the New School's educational method, which is rooted in the spirit of László Nagy's work, and its parallels in the talent support toolkit of the Reformed College of Debrecen.

The research is supported by the grant of the Faculty of Pedagogy of the Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary called *Faith training and the development of talent management*.

*Keywords: intuitive-introspective method, interest-theory of László Nagy, New School, Reformed College of Debrecen, talent management*

## F. Orosz Sára

*Tokaj-Hegyalja Egyetem, Comenius Intézet, Nyelvi, Irodalmi és Művészeti Tanszék*

### **Kreativitás és versenyszellem**

#### **Vizuális művészeti pályázatok az alapfokú művészeti oktatásban 6 és 14 év között**

„A gyerekeket nem szabad versenyeztetni!” – vallják sokan a pedagógusok, netán még az iskolás gyerekek szülei közül is. Meglepő, de a leghangsúlyosabban a Fölszállott a páva című – nem csak a Kárpát-medence magyarságának figyelmét felkeltő, óriási nézettségű, televíziós népművészeti tehetségkutató versenyről alkotott véleményként hallottam ezt a kijelentést – akadémikusoktól. (MMA) Közoktatásban, az alapfokú művészeti oktatásban szerzett tapasztalataim az ellenkezőjét bizonyítják. 1993-ban Vályi Nagy Tamás (ex Vízöntő) gordonművész igazgatóhelyettesnek hívtott – az akkor még csupán a Gödöllői Zeneiskola telephelyeként működő intézménybe, hogy segítsék az iskolát több szakos művészeti iskolává alakítani. Akkor ez még szinte példátlan volt nálunk, hiszen a budafoki alapfokú Művészeti Iskola volt az ország egyetlen ilyen jellegű képzési helye. Az intézmény szerencsémre épp egy világhírű keramikus művész kollégám, Kungl György igazgatásával működött, így nem okozott problémát az újszerű oktatással kapcsolatos, szakmai diskurzus. Gondolkodtunk közösen arról, hogy hogyan lehet Isaszegen megvalósítani egy ilyen speciális, hosszútávra szóló képzési programot. Sikeredt. Mára az isaszegi Klapka György Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a Budakeszi Tankerületben az egyetlen olyan képzési hely, ahol 4 különböző művészeti ágban kínálnak lehetőséget a kreatív és érdeklődő gyerekek számára. Intenzív pályázati munkát folytattunk itt hazai és nemzetközi szinten, melynek eredményeként számos díj, ajándék, jutalomutazás és többek között egy lényeges japán szakmai kapcsolat született. „Mi lesz a következő pályázat témája” – kérdezték lépten-nyomom a tanítványaim. Eszerint az általános iskoláskorú gyermekek kifejezetten szívesen vállalják a pályázatokon való részvételt, ha még oly fáradtságos is ez a munka. Új ötleteket merítenek a témákból, csodák kerülnek ki a kezeik alól és jutalomként olyan lehetőségekhez jutnak, melyeket el sem tudtak volna korábban képzelni.

## **Gilányi Magdolna**

*ELTE Tanító- és Óvőképző Kar, Társadalomtudományi Tanszék, Budapest, Magyarország*

### **Rajzolt fotográfia mint történeti forrás – Turi Lilla: Amire emlékszem**

Előadásomban Turi Lilla Amire emlékszem című képeskönyvével foglalkozom. Megközelítem a „rajzolt fotográfiákat” történeti forrásként azonosítom, s ekként az oktatás-nevelés folyamatában helyezem el. A történelem tantárgy keretein belül (felső tagozaton) a Személyes történelem és A forradalomtól az ezredfordulóig témaköröket érintve láttatom a tanórai alkalmazást, konkrét feladatokkal illusztrálva. Bevezetésül szolgál a kötet szerkezetének, továbbá a kép és szöveg kapcsolatának bemutatása.

*Kulcsszavak: történelemoktatás felső tagozaton, képzőművészet, történeti forrás*

## **Magdolna Gilányi**

*ELTE Eötvös Loránd University, Faculty of Primary and Pre-school Education, Department of Social Sciences, Budapest, Hungary*

### **Painted photographs as a historical source – Lilla Turi: Things I Remember**

In my presentation I will focus on the picture book Things I Remember by Lilla Turi. In my approach, I will identify "painted photographs" as a historical source and as such situate it within the process of education. Within the framework of the history subject (primary school), I envisage a classroom application illustrated with concrete exercises on the topics of Personal History and From the Revolution to the Millennium. The structure of the book and the relations between image and text will be presented.

*Keywords: history teaching at upper primary level, fine arts, historical source*

## **Gubán Gyula – Kadocsa László**

*Dunaújvárosi Egyetem, Dunaújváros, Magyarország*

### **Tantárgypedagógia a mérnöktechnikai képzésben**

Napjaink szaktanárképző rendszere a szakmai és a pedagógiai felkészítést foglalja keretbe és ennek a képzésnek a módszertani részét tovább erősítve kell fejlesztést végrehajtani. Az elmúlt három évtizedben a magyar szakképzés intézményrendszerét és tartalmát az állandó változás jellemezte, a reformok sorozata mégsem érte el célját. A folyamatos struktúra és tartalmi változás frissítette ugyan a szakképzési infrastruktúrát, korszerű tantervek készültek, de ezt a modernizálást csak szerény mértékű szakmódszertani átalakítás kísérte. A megvalósított fejlesztési programok mindegyike tett ugyan erőfeszítéseket a szakmai tanárok metodikai tudásának továbbfejlesztésére, de ezek eredménye kevésbé látszódott meg a gyakorlatban. A szakmai tárgyak tanításának módszereiről, a szakmai tanárok módszertani kultúrájáról szóló kutatásokról pedig szinte alig olvashattunk a szakmai sajtóban. Előadásunkban azt a kutatást és eredményeit kívánjuk bemutatni, amely ennek a módszertani hiánynak a részbeni felszámolására irányult a Dunaújvárosi Egyetemen. Előadásunkban bemutatjuk a hazai szakképzés változásának fontosabb állomásait, mérföldköveit és a kutatásokból kirajzolódó, előttünk álló fejlesztési feladatokat. Bemutatjuk azt a kutatást, amelyet kérdőíves módszerrel és célcsoportos interjúkból az intézmény mérnöktechnikai szakos hallgatói körében végeztünk.

*Kulcsszavak: szakképzés, szaktanárképzés, módszerek, digitális eszközök*

## **Gyula Gubán – László Kadocsa**

*University of Dunaújváros, Dunaújváros, Hungary*

### **Subject pedagogy in engineering teacher training**

Today's vocational teacher training system includes professional and pedagogical preparation, and the practical and methodological parts of this training must be further strengthened and developed. In the past three decades, the institutional system and content of Hungarian vocational training have been characterized by constant change, but the series of reforms did not achieve their goal. The continuous change in structure and content updated the vocational training infrastructure, modern curricula were prepared, but this modernization was accompanied by only a modest change in vocational methodology. All of the implemented development programs made efforts to further develop the methodological knowledge of professional teachers, but their results were less visible in practice. We could barely read about the methods of teaching professional subjects and research on the methodological culture of professional teachers in the professional press.

In our presentation, we would like to present the research and its results, which was aimed at partially eliminating this methodological deficiency at the University of Dunaújváros. In our presentation, we will present the most important stages and milestones of the change in Hungarian vocational training and the development tasks ahead of us emerging from the research. We present the research that we carried out using the questionnaire method and target group interviews among the engineering students of the institution.

*Keywords: vocational training, vocational teacher training, methods, digital tools*

## **Györe Géza – Kubinger-Pillmann Judit – Bognár Amália**

*Pannon Egyetem, Humántudományi Kar, Digitális Módszertani Intézet, Veszprém,  
Magyarország*

### **A 3. és 4. évfolyamos tanulóknak készült Digitális kultúra tankönyvek feladatainak elemzése szövegértési aspektusból**

Előadásunkban a Digitális kultúra tantárgy 3. és 4. évfolyamos elsőgenerációs tankönyveit vesszük górcső alá. Elemzésünkben a kötetekben található feladatokat elemezzük szövegértési szempontból. Kutatásunk nyelvi, tipográfiai és didaktikai szempontokat vesz számba, azaz igyekszünk globális áttekintést adni a tankönyvek feladatairól. Munkánk célja, hogy a tankönyvben szereplő feladatokat elemezve olyan feladat-alternatívákat kínáljunk, amelyek a szövegértés-fejlesztés lehetőségeit mélyebben kiaknázzák.

A kutatás folytatása egy – jelenleg körvonalazódó – akciókutatás, amely során a 3. és 4. évfolyamon digitális kultúrát tanítók tapasztalatait is összegyűjtjük és mindezt ötvözzük a készülő feladatgyűjtemény létrehozásakor.

*Kulcsszavak: Digitális kultúra tantárgy, szövegértés, alsó tagozat, tankönyv*

## **Géza Györe – Judit Kubinger-Pillmann – Amália Bognár**

*University of Pannonia, Faculty of Humanities, Institute for Digital Methodologies, Veszprém,  
Magyarország*

### **Text comprehension analysis of digital culture textbooks for 3<sup>rd</sup> and 4<sup>th</sup> grade students**

In our presentation, we examine the first-generation textbooks of the 3<sup>rd</sup> and 4<sup>th</sup> grade Digital Culture subject. In our analysis, we analyze the tasks in the volumes from the point of view of text comprehension. Our research takes linguistic, typographic and didactic aspects into account, i.e. we try to provide a global overview of the tasks of textbooks. The goal of our work is to analyze the tasks in the textbook and offer task alternatives that exploit the possibilities of text comprehension development more deeply.

The continuation of the research is an action research, which is currently being outlined, during which we will also collect the experiences of those who teach digital culture in the 3<sup>rd</sup> and 4<sup>th</sup> grades and combine all of this when creating the collection of tasks that is being prepared.

*Keywords: Digital culture subject, reading comprehension, lower division, textbook*

# **Győrfi Tamás<sup>1</sup> – Patocskai Mária<sup>1</sup> – Pajrok Andor<sup>2</sup> – Tóthová Tarová Éva<sup>2</sup> – Jaruska László<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország

<sup>2</sup>Eötvös József Főiskola, Gazdaságtudományi Intézet, Baja, Magyarország

<sup>3</sup>Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Biológia Tanszék, Komarno, Szlovákia

<sup>4</sup>Selye János Egyetem, Gazdaságtudományi és Informatikai Kar, Matematika Tanszék, Komarno, Szlovákia

## **Pedagógus- és gazdaságtudományi képzésben résztvevő hallgatók logikai készségeinek nemzetközi összehasonlító vizsgálata**

A logikus gondolkodás olyan kulcsfontosságú készség, amely segít az érvek és döntések megértésében és elemzésében, valamint az ésszerű és koherens gondolkodásban. Fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni a mindennapi élet problémamegoldásaiban és az általános gondolkodásban. A természettudományos tantárgyi tartalmak kiválóan alkalmasak a logikus gondolkodás fejlesztésére és a gondolkodás szintjének mérésére. Ez adott alapot arra, hogy kiválasztott szempontok függvényében vizsgáljuk az Eötvös József Főiskola pedagógus- és gazdaságtudományi képzésében résztvevő BA szakos hallgatók gondolkodását különféle természettudományos kontextusba ágyazott feladatok kapcsán, amelyek nem a lexikális tudásra kérdeznék rá, hanem a logikus gondolkodás szintjét mérik különféle természettudományos szövegbe ágyazott kérdések alapján. A kapott eredményeket egy nemzetközi felmérés adataival is összehasonlítottuk. Ebben a tanulmányban ennek az empirikus kutatásnak az eredményeit ismertetjük.

*Kulcsszavak: logikus gondolkodás, pedagógia, gazdaságtudomány, természettudomány, kutatás*

## **Tamás Győrfi<sup>1</sup> – Mária Patocskai<sup>1</sup> – Andor Pajrok<sup>2</sup> – Éva Tóthová Tarová<sup>2</sup> – László Jaruska<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary

<sup>2</sup>Eötvös József College, Institute of Economics, Baja, Hungary

<sup>3</sup>J. Selye University, Faculty of Education, Department of Biology, Komarno, Slovakia

<sup>4</sup>J. Selye University, Faculty of Economics and Informatics, Department of Mathematics, Komarno, Slovakia

## **Comparative International Examination of Logical Skills among Students in Pedagogical and Economic Studies**

Logical reasoning is a crucial skill that aids in understanding and analyzing arguments and decisions, as well as in rational and coherent thinking. Its importance cannot be overstated in everyday problem-solving and general reasoning. Subject matter in the natural sciences is excellently suited for developing logical thinking and measuring the level of thinking. This provides a basis for examining the thinking of undergraduate students participating in pedagogical and economic studies at Eötvös József College, based on selected criteria, in various tasks embedded in natural science contexts. These tasks do not test lexical knowledge but measure the level of logical thinking based on questions embedded in various scientific texts. The obtained results were also compared with data from an international survey. In this study, we present the results of this empirical research.

*Keywords: logical thinking, pedagogy, economics, natural science, research*



**Horák Rita – Grabovac Beáta – Major Lenke – Samu János**  
*Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Módszertani tanszék, Szabadka,  
Szerbia*

### **Projektoktatás az elmúlt öt év tükrében**

Szerbiában a 2019-es év gyökeres változást hozott az iskoláskor előtti intézmények programjában, hiszen az új szabályzat, mely a Felrepülés évei (Godine uzleta) nevet viseli, ekkor lett bevezetve. Bár a program indulását egy rövid felkészülés előzte, mégis nagy kihívás elé állította az óvodapedagógusokat. Maga a program a gyermek jóllétét és érdeklődését helyezi előtérbe, és a tartalmak feldolgozásában többé már nem különböztet meg fogalkozási egységeket, hanem csakis a gyerek által meghatározott témákban/projektokban gondolkodik. A másik jelentős újítás, hogy a tartalmak feldolgozásakor szakít a hagyományos munkaformákkal és módszerekkel, és a gyerekek kutatására, felfedezésére, kíváncsiságára alapoz. E kutatásokat projektek formájában kell megvalósítani. A munka az elmúlt öt év tapasztalatait mutatja be az óvodapedagógusok és az egyetemisták szemszögéből.

*Kulcsszavak: Óvodapedagógus, projektoktatás, iskoláskor előtti intézmény*

**Rita Horák – Beáta Grabovac – Lenke Major – János Samu**  
*University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty, Subotica, Serbia*

### **Project education in the light of the last five years**

In Serbia, the year 2019 brought a radical change in the program of pre-school institutions, as the new regulations, called Years of Soaring (Godine uzleta), were introduced at that time. Although the start of the program was preceded by a short preparation, it still presented a great challenge to the kindergarten teachers. The program itself prioritizes the child's well-being and interests, and in processing the content it no longer differentiates between subject units, but only thinks about topics/projects defined by the child. The other significant innovation is that it breaks up with traditional workforms and methods when processing the content, and it is based on the children's research, discovery, and curiosity. The researches must be implemented in the form of projects. This work presents the experiences of the past five years from the perspective of kindergarten teachers and university students.

*Keywords: kindergarten teachers, project education, pre-school institution*

## **Huszár-Samu Nóra**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország  
MTA-PTE Olvasási Fluencia és Szövegértés Kutatócsoport*

### **A Reciprok Tanítási Módszer osztálytermi gyakorlata: a proximális zóna jelenléte a tanórai interakciókban**

A Reciprok Tanítási Módszer (Palincsar & Brown, 1984) a *scaffolding*-on és az együttműködésen alapuló, a szöveg megértését folyamatosan monitorozó tanítási eljárás, mely négy olvasási stratégiát tartalmaz. A metakognícióra épülő olvasási stratégiák nem csupán a kevésbé jártas olvasót segítik, hanem a mélyebb szövegértési képesség kialakítását is támogatják a jó olvasók körében. Az RTM vagy kölcsönös tanítási módszer Vigotszkij proximális-zóna fogalmára támaszkodik, amely szerint a tanulás folyamata olyan társas helyzet, melyben egy képességszinten tapasztaltabb tanuló, vagy maga a tanár a társas interakció során modellezi a tanulási tevékenységét – metakognitív stratégiákat használva implicitte teszi olvasási gyakorlatát – és ezáltal fokozatosan magasabb szintre vezeti a kezdő tanulót. Előadásomban azokat a tanórai interakciókat mutatom be, melyek rávilágítanak a proximális-zóna hatóerejének jelentőségére a szövegértés fejlesztése szempontjából.

*Kulcsszavak: reciprok Tanítási Módszer, proximális-zóna, osztálytermi interakció*

## **Nóra Huszár-Samu**

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary  
MTA-PTE Reading Fluency and Comprehension Research Group*

### **Classroom practice of the Reciprocal Teaching Method: the zone of the proximal development in classroom interactions**

The Reciprocal Method of Teaching (Palincsar & Brown, 1984) is a scaffolding and collaborative teaching method based on continuous monitoring of text comprehension, which includes four reading strategies. The metacognitive reading strategies not only support the less proficient reader, but also support the development of deeper text comprehension skills in proficient readers. The RTM or Reciprocal Teaching Method draws on Vigotsky's concept of the proximal-zone, according to which the learning process is a social situation in which a more experienced learner, or the teacher himself, models his learning activity through social interaction - using metacognitive strategies to make his reading practice implicit - and thus gradually takes the novice learner to a higher level. In my presentation, I will show classroom interactions that highlight the importance of the proximal-zone effector for the development of text comprehension.

*Keywords: reciprocal teaching method, proximal-zone, classroom interaction*

## **Ilić, Ivona – Majstorić, Ines – Varga, Rahaela**

*Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti  
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*

### **Sustavna podrška u usvajanju mađarskoga kao prvog jezika: slučaj vertikalne prohodnosti u hrvatskome obrazovnom sustavu**

Ostvarivanje kvalitete poučavanja i učenja traži organiziranu podršku sustava odgoja i obrazovanja, a obrazovanje na jeziku nacionalne manjine predstavlja dodatan izazov osiguranju kvalitete. Rad se bavi problemom usvajanja mađarskoga jezika kao materinskog jezika mađarske nacionalne manjine u Hrvatskoj, usmjeravajući se pritom na podršku osiguranu kroz obrazovni sustav.

Cilj je bio na području Osječko-baranjske županije istražiti organizacijsko-metodički profil odgojno-obrazovnih ustanova koje omogućuju obrazovanje na mađarskome jeziku kako bi se odgovorilo na pitanje je li osigurana vertikalna prohodnost unutar sustava odgoja i obrazovanja za učenike koji se žele obrazovati na mađarskome jeziku kao prvom jeziku. Provedena je analiza metodičkih uvjeta održavanja poučavanja i učenja na različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava: ranog i predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog te visokoškolskog odgoja i obrazovanja.

Rezultati potvrđuju postojanje sustavne podrške usvajanju mađarskog jezika kao prvog jezika nacionalne manjine Mađara u Republici Hrvatskoj budući da je unutar Osječko-baranjske županije osigurana vertikalna prohodnost na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava uz metodičke uvjete slične onima u ustanovama koje djeluju isključivo na hrvatskom jeziku. Konkretnije, moguće je proći kroz čitav sustav odgoja i obrazovanja koristeći mađarski jezik kao prvi jezik, jer u Županiji programe na mađarskom jeziku održavaju četiri dječja vrtića, osam osnovnih škola te jedna srednja škola, a dostupan je i jedan sveučilišni preddiplomski i diplomski studij - studij mađarskoga jezika i književnosti.

*Ključne riječi: materinski jezik, metodički uvjeti, obrazovni sustav, organizirana podrška, nacionalna manjina*

## **Ivona Ilić – Ines Majstorić – Rahaela Varga**

*Faculty of Educational Sciences  
Josip Juraj Strossmayer University in Osijek, Croatia*

### **Systematic support to acquisition of Hungarian as L1: The case of vertical permeability in Croatian education system**

Achieving the quality of teaching and learning requires organized support from the education system, and education in the language of a national minority represents an additional challenge to quality assurance. The paper deals with the issue of the acquisition of the Hungarian language as the mother tongue (L1) of the Hungarian national minority in Croatia, focusing on the support provided through the education system.

The aim was to investigate the organisational and methodological profile of educational institutions that provide education in Hungarian in the area of Osijek-Baranja County in order to answer the question of whether vertical mobility within

the education system is ensured for students who want to be educated in the Hungarian language as L1. An analysis of the methodical conditions for maintaining teaching and learning at different levels of the educational system (ECEC, primary, secondary and higher education) was carried out.

The results confirm the existence of systematic support for the acquisition of the Hungarian language as the first language of the Hungarian national minority in the Republic of Croatia, since within the Osijek-Baranja County, vertical mobility is ensured at all levels of the educational system with methodological conditions similar to those in institutions operating exclusively in the Croatian language. More specifically, it is possible to go through the entire education system using Hungarian as the first language, because programmes in Hungarian are organised in four kindergartens, eight primary schools, and one secondary school. There is also one university undergraduate and graduate study programme available - Hungarian language and literature.

*Keywords: mother tongue, teaching conditions, education system, organised support, national minority*

## **Jakab Natália**

*Gandhi Gimnázium, Pécs, Magyarország*

### **A tanulói diverzitás figyelembevételének lehetőségei a digitális világban**

Az elmúlt években bekövetkezett digitális technológiák forradalmi fejlődése és az információáramlás sebességének növekedése olyan paradigmaváltást hozott létre, amely jelentős kihívások elé állítja a jelenkor köznevelési intézményeit. A kutatásom célja, hogy részletesen ismertesse a digitális átalakulás folyamatát egy középfokú intézményben, ahol a diákok több mint 50%-a hátrányos helyzetű. Vizsgálatom fókuszában a diákok támogatásának lehetőségei, esélyeik növelése van. A pedagógusokkal folytatott szakmai megbeszélések és esetelemzések során tapasztalatomegosztásaikon keresztül olyan történetekre is fény derült, ahol digitális eszközök és innovatív pedagógiai módszerek segítették a hátrányos helyzetű diákokot az iskolai teljesítményük javításában és az életre való felkészülésben. Összességében elmondható, hogy még hosszas elemzések, megfigyelések és egyeztetések szükségesek ahhoz, hogy pontosan lássa az intézmény, hogy a digitális világ szélesedésével kapcsolatosan milyen további feladatok hárulnak az intézményre és ebben milyen helye és szerepe van a pedagógusok munkájának.

*Kulcsszavak: digitális szakadék, digitális megosztottság, esélyteremtés, gimnázium, digitális érettség*

## **Natália Jakab**

*Gandhi High School, Pécs, Hungary*

### **How to take into account learner diversity in the digital world**

The revolutionary development of digital technologies and the increase in the speed of information flows in recent years have created a paradigm shift that poses major challenges for today's public education institutions. The aim of my research is to describe in detail the process of digital transformation in a secondary school where more than 50% of the students are disadvantaged. The focus of my research is on ways to support students to increase their chances. Through professional discussions with teachers and case studies, their experiences have also revealed stories of how digital tools and innovative pedagogies have helped disadvantaged students to improve their academic performance and prepare for life.

Overall, much more analysis, observation and discussion is needed before the institution can see exactly what further challenges it faces in the expanding digital world and what the place and role of teachers is in this.

*Keywords: digital divide, digital divide, creating opportunities, high school, digital maturity*

### **Korelacijsko-umjetničke mogućnosti Nadorove pjesme Cvrčak**

U radu će se prikazati mogućnosti korelacije Nadorove pjesme *Cvrčak* s različitim oblicima umjetnosti koje su stvarali učenici prvoga razreda gimnazije uključeni u projektnu nastavu vezanu uz navedenu tematiku. Pokazat će se da je spomenuta Nadorova pjesma vrlo plodan tekst za aktualizaciju poruka o odnosu čovjeka i prirode, ali i za razvijanje učeničke svijesti o samome sebi te vlastitoj ulozi unutar mikro i makrokozmosa. Nadalje, s obzirom da je kao cilj projektne nastave postavljeno istovremeno izražavanje učeničke kreativnosti te jačanje vještina javnoga nastupa i izlaganja, prikazat će se i zaključci o uspješnosti postavljenih ishoda.

*Ključne riječi: projektna nastava, Nadorov Cvrčak, korelacija, umjetnost, kreativnost, vještine*

**Zorica Jurčević**  
*Private art high school*

### **Correlational and artistic possibilities of Nador's poem Cvrčak**

The paper will present the possibilities of correlation of Nador's poem *Cvrčak* with different forms of art created by students of the first grade of high school involved in a project related to the mentioned topic. It will be shown that the aforementioned Nador's poem is a very fruitful text for actualizing messages about the relationship between man and nature, but also for developing students' awareness of themselves and their own role within the micro and macrocosmos. Furthermore, given that the goal of the project was to simultaneously express student creativity and strengthen their public performance and presentation skills, conclusions about the success of the set outcomes will also be presented.

*Keywords: project, Nador's Cvrčak, correlation, art, creativity, skills*

## Katzenmayer-Pump Luca<sup>1</sup> – Kiss Zoltán<sup>1,2</sup>

<sup>1</sup>Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja

<sup>2</sup>Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Neveléstudományi Intézet, Kaposvár

### A perfekcionizmus és a sport kapcsolata serdülő diákok körében

Bevezetés: Számos kutatás foglalkozott a perfekcionizmus és a versenysport kapcsolatával (Berki és Pikó, 2018; Hill és mtsai., 2018). A perfekcionizmusnak elkülöníthető egy adaptív, illetve egy maladaptív formája. Vizsgálatok alapján a versenysportolóknak szignifikánsan magasabb volt a maladaptív perfekcionizmus szintjük, mint a nem sportoló diákoknak (Flett és Hewitt, 2005). Ismert tény, hogy a versenysport megköveteli a magas szintű teljesítményt, amely motiválhatja a sportolót, ugyanakkor, ha ezek az elvárások túl magasak és irreálisak, akkor egy negatív jellemvonásként is értelmezhetőek. Stirling és Kerr (2006) a rekreációs jelleggel sportolók és versenysportolók között fellépő perfekcionizmus dimenziókat tanulmányozták, de a két csoport között nem találtak különbséget. Ezek alapján megállapítható, hogy a rekreációs jelleggel sportolóknak és a versenysportolóknak lehet ugyanolyan szintű a perfekcionizmusa.

Cél: vizsgálatunkban Stirling és Kerr (2006) kutatásához hasonlóan a perfekcionizmust szeretnénk feltérképezni három különböző csoportban: versenysportolók, rekreációs jelleggel sportolók és nem sportolók.

Módszer: a kutatásba eddig 963 tanuló került be a 10. és a 11. évfolyamokról három csoportba osztva: versenysportolók, rekreációs sportolók és nem sportolók. A bevont személyek online kérdőívet töltöttek ki, amely a demográfiai kérdéseken túl a Frost Multidimenzionális Perfekcionizmus skálát (Frost és mtsai., 1991) tartalmazta.

Eredmények és következtetés: a vizsgálatban 412 fiú (átlag életkor: 16,46) és 551 lány (átlag életkor: 16,38) szerepelt. A válaszadók közül 289 (25%) serdülő versenyszerűen, 508 (43%) serdülő rekreációs szinten/jelleggel és 373 (32%) serdülő egyáltalán nem sportol. A válaszok alapján elmondható, hogy a perfekcionizmussal kapcsolatban nem volt eltérés a sportoló és nem sportolók között.

*Kulcsszavak: perfekcionizmus, sportolás, adaptív jellemvonások*

## Luca Katzenmayer-Pump<sup>1</sup> – Zoltán Kiss<sup>1,2</sup>

<sup>1</sup>Eötvös József Collage, Institute of Pedagogy, Baja

<sup>2</sup>Hungarian University of Agricultural and Life Sciences, Institute of Education, Kaposvár

### The relationship between perfectionism and sport among adolescent students

Introduction: Several studies have addressed the relationship between perfectionism and competitive sport (Berki and Pikó, 2018; Hill et al., 2018). One can distinguish between an adaptive and a maladaptive form of perfectionism. Studies have found that competitive athletes had significantly higher levels of maladaptive perfectionism than non-athletic students (Flett and Hewitt, 2005). It is well known that competitive sport requires high levels of performance that can motivate the athlete, however, if these expectations are too high and unrealistic, they can be

interpreted as a negative trait. Stirling and Kerr (2006) studied the dimensions of perfectionism between recreational and competitive athletes but found no difference between the two groups. They conclude that recreational and competitive athletes may have the same level of perfectionism.

Aim: In our study, similar to Stirling and Kerr's (2006) research, we want to investigate perfectionism in three different groups: competitive athletes, recreational athletes and non-athletes.

Method: 963 students from grades 10 and 11 have been included in the study so far, divided into three groups: competitive, recreational, and non-athletes. The participants completed an online questionnaire which, in addition to demographic questions, included the Frost Multidimensional Perfectionism Scale (Frost et al., 1991).

Results and conclusion: 412 boys (mean age: 16.46) and 551 girls (mean age: 16.38) were included in the study. Of the respondents, 289 (25%) adolescents played sports competitively, 508 (43%) adolescents played sports recreationally/at a recreational level and 373 (32%) adolescents did not play sports at all. Based on the responses, there was no difference between the two groups in terms of perfectionism.

*Keywords: perfectionism, adolescents who do and do not play sports*



## **Keresneyi Krisztina**

*Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet, Baja, Magyarország*

### **Érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei a gazdasági képzésben résztvevőknél**

Az érzelmi intelligencia kutatása és tanulmányozása az elmúlt években jelentősen megnőtt, a kutatási területek folyamatosan bővültek, beleértve az oktatási vagy akár a munkahelyi aspektust nézve. Az érzelmi intelligencia oktatása során egyre inkább használnak innovatív és interaktív oktatási módszereket, például szerepjátékokat, szimulációkat, csoportos tevékenységeket és digitális technológiákat. Az érzelmi intelligencia kulcsfontosságú készség lehet a közgazdász hallgatók számára is, mivel segíthet nekik abban, hogy sikeresek legyenek a szakmai és személyes életben egyaránt. Az EQ képzésének integrálása a közgazdászok oktatásába lehetővé teszi számukra, hogy jobban megértsék és kihasználják az érzelmi intelligencia előnyeit, és jobban felkészültek legyenek a különböző szakmai kihívásokra és lehetőségekre. Ebben az előadásban célom, hogy körbejárjam a már eddigi oktatási módszereket az EQ tekintetében, és feltárjam, hogy milyen lehetőségek lehetnek a gazdasági képzésben való alkalmazáskor.

*Kulcsszavak: érzelmi intelligencia, oktatás, gazdasági képzés*

## **Krisztina Keresneyi**

*Eötvös József College, Institute of Economic, Baja, Hungary*

### **Possibilities for developing emotional intelligence in economic education**

The research and study of emotional intelligence has grown significantly in recent years, with a steady expansion of research areas, including from an educational or even workplace perspective. Increasingly, innovative and interactive teaching methods such as role-playing, simulations, group activities and digital technologies are being used to teach emotional intelligence. Emotional intelligence can also be a key skill for economics students, as it can help them to be successful in both their professional and personal lives. Integrating EQ training into the education of economists will enable them to better understand and harness the benefits of emotional intelligence and be better prepared for a variety of professional challenges and opportunities. In this presentation, my aim is to go around the existing teaching methods for EQ and explore the possibilities for its application in economic education.

*Keywords: emotional intelligence, education, economic training*

## Kiss Zoltán<sup>1,2</sup> – Katzenmajer-Pump Luca<sup>1</sup>

<sup>1</sup>Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja

<sup>2</sup>Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Neveléstudományi Intézet, Kaposvár

### Sportoló és nem sportoló serdülők mentális egészségének összehasonlítása

Bevezetés: Számos kutatás alátámasztotta, hogy a mentális egészség erős összefüggést mutat a versenysporttal (Reinhardt és mtsai., 2019) és a szabadidősporttal (Pfau és mtsai., 2020). Hazai mintán Reinhardt és munkatársai (2019) arra a következtetésre jutottak, hogy a versenysportolóknak szignifikánsan magasabb volt a jóllét szintje, mint a kontroll csoportnak. Ezzel szemben számos külföldi vizsgálat azt mutatja, hogy a versenysportolók különböző mentális problémával küzdhetnek (Sebbens és mtsai., 2016; Noblet és Gifford, 2002; Gulliver és mtsai., 2015). Ugyanakkor a sportolást mint szabadidős tevékenységet protektív faktorként említik a mentális egészséggel kapcsolatban (Brady és Grenville-Cleave, 2018), illetve a stresszoldás egyik kiemelt módszerének is tartják (Lajkó, 2002; Yang és mtsai., 2012). Ezek alapján elmondható, hogy amíg a rekreációs jellegű sporttevékenységnek pozitív a hatása, addig a versenysportnak lehet pozitív és negatív hatása is a mentális egészségre.

Cél: a versenysportoló, a rekreációs jelleggel sportoló és a nem sportoló serdülő tanulók mentális egészségének feltérképezése, összehasonlítása.

Módszer: a kutatásba eddig 963 tanuló került be a 10. és a 11. évfolyamokról három csoportba osztva: versenysportolók, rekreációs sportolók és nem sportolók. A vizsgálatba bevont személyek online kérdőívet töltöttek ki, amelyben a demográfiai kérdéseken túl, a Mentális Egészség Teszt (Vargha és mtsai., 2020) kérdéseire válaszoltak.

Eredmények és következtetés: a vizsgálatban 412 fiú (átlag életkor: 16,46) és 551 lány (átlag életkor: 16,38) szerepelt. A válaszadók közül 289 (25%) serdülő versenyszerűen, 508 (43%) serdülő rekreációs szinten/jelleggel és 373 (32%) serdülő egyáltalán nem sportol. A vizsgálat összesített eredményei azt mutatják, hogy átlagos mentális egészsége van a kitöltőknek. Ez az eredmény egyezést mutat Vargha és munkatársai (2020) kutatásával, amelyben szintén az átlagos mentális egészség csoportba tartozott a kitöltők többsége.

*Kulcsszavak: sportoló és nem sportoló serdülők, mentális egészség*

## Zoltán Kiss<sup>1,2</sup> – Luca Katzenmajer-Pump<sup>1</sup>

<sup>1</sup>Eötvös József Collage, Institute of Pedagogy, Baja

<sup>2</sup>Hungarian University of Agricultural and Life Sciences, Institute of Education, Kaposvár

### Comparing the mental health of sport and non-sports adolescents

INTRODUCTION: Several studies have confirmed that mental health is strongly associated with competitive (Reinhardt et al., 2019) and recreational sports (Pfau et al., 2020). In a domestic sample, Reinhardt and colleagues (2019) concluded that competitive athletes had significantly higher levels of well-being than the control group. In contrast, several studies show that competitive athletes may struggle with a variety of mental health problems (Sebbens et al., 2016; Noblet and Gifford, 2002;

Gulliver et al., 2015). At the same time, sport as a recreational activity has been cited as a protective factor for mental health (Brady and Grenville-Cleave, 2018) and is also considered as a prominent method of stress relief (Lajkó, 2002; Yang et al., 2012). These findings suggest that while recreational sporting activities have a positive impact, competitive sport can have both positive and negative effects on mental health.

**Aim:** To explore and compare the mental health of competitive, recreational, and non-competitive adolescent students.

**Method:** 963 students from grades 10 and 11 have been included in the study so far, divided into three groups: competitive, recreational, and non-athletes. The subjects included in the study completed an online questionnaire in which, in addition to demographic questions, they answered questions from the Mental Health Test (Vargha et al., 2020).

**Results and conclusion:** 412 boys (mean age: 16.46) and 551 girls (mean age: 16.38) were included in the study. Of the respondents, 289 (25%) adolescents played sports competitively, 508 (43%) adolescents played sports recreationally/at a recreational level and 373 (32%) adolescents did not play sports at all. The aggregate results of the survey indicate that the respondents have average mental health. This result is in line with the study by Vargha and colleagues (2020), in which the majority of completers were also in the average mental health group.

*Keywords: adolescents who play sport and non-sports, mental health*

## **Kolip Heléna**

*PTE BTK, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs, Magyarország*

### **A fejlődés dokumentálásának többszörös intelligenciák alapú lehetősége a bölcsődében**

Kutatásom háttérében elsősorban a kora gyermekkorban nappali ellátást biztosító intézménybe került gyermekek pedagógiai célzattal történő aktuális fejlettségi szintjének felderítése, valamint a kisgyermeknevelők egyéni intelligenciaprofiljának feltárása áll.

A koragyermekkorban intézményi nevelésben részesülő gyermekek fejlődésének monitorozása a kisgyermeknevelők kötelező szakmai feladata. Ennek elvégzéséhez szabadon választhatják meg módszereiket, amennyiben az a szakmailag megfelelő.

A jelenleg használatban lévő lehetőségek komplementereként alakítottam ki longitudinális kutatómunkához egy, a Gardneri intelligenciák megfigyelésén alapuló szempontsort, amely a gyakorlatban zajló bölcsődei szakmai munkához alkalmazkodva kivitelezhető, és amelyet bemutatni kívánok.

Pilot kutatásom eredményei szerint van arra mód, hogy a gyermekek profiljában fellelhető intelligenciákat fejlődési dokumentációjukba feljegyezzük, amely hozzájárul a kisgyermeknevelők tervezési, valamint adminisztratív tevékenységének megkönnyítéséhez.

*Kulcsszavak: bölcsődei nevelés, fejlődés monitorozása, kisgyermeknevelő, többszörös intelligenciák*

## **Heléna Kolip**

*PTE BTK, Doctoral School of Education and Society, Pécs, Hungary*

### **The possibility of documenting development based on multiple intelligences in the nursery**

The background of my research is primarily the detection of the current level of development of children who were placed in day care institutions in early childhood for pedagogical purposes, as well as the exploration of the individual intelligence profile of early childhood educators.

Monitoring the development of children receiving institutional education in early childhood is a mandatory professional task of early childhood educators. To do this, they are free to choose their methods, as long as it is professionally appropriate.

As a complement to the possibilities currently in use, I developed a set of criteria for my longitudinal research, based on the observation of Gardnerian intelligences, which can be adapted to the professional work in nursery in practice, and which I would like to present.

According to the results of my pilot research, there is a way to record the intelligences found in children's profiles in their developmental documentation, which contributes to facilitating the planning and administrative activities of early childhood educators.

*Keywords: nursery education, development monitoring, early childhood education, multiple intelligences*

## **Ladányi Éva**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország*

### **A helyesírás-tanítás jelentősége és céljai a tanítóképzésben**

Szükséges-e a tanítóképzésben a helyesírási készségek fejlesztése, és ha igen, mely területek azok, amelyek a legfontosabbak ebben a törekvésben? Az előadás célja, hogy bemutassa azokat a válaszokat, amelyek az Eötvös József Főiskolán bevezetett helyesírás kurzus tantárgyfejlesztése, reflektív értékelése alapján fogalmazhatóak meg. A kurzus bemeneti és kimeneti mérésének eredményei, az egyes témakörökhöz kapcsolódó teszteredmények alapján helyzetértékelés fogalmazható meg az első évfolyamos tanító szakos hallgatók helyesírásáról, amely a kurzus tanítási–tanulási folyamatának tervezési támogatása mellett igazolja a fejlesztés szükségességét.

*Kulcsszavak: helyesírási készség, tanítóképzés, tantárgyfejlesztés*

## **Éva Ladányi**

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

### **Importance and aims of teaching spelling in teacher training**

Is it necessary to develop spelling skills in teacher training and, if that is the case, which areas are most important in this endeavour? The purpose of this lecture is to present the answers that can be formulated based on the spelling course development and the reflective evaluation of the course introduced at Eötvös József College. Based on the results of the input and output measurement of the course and the test results related to each topic, a situational assessment of the spelling of the first-year teacher training students can be formulated, which in addition to supporting the planning of the teaching-learning process of the course, proves the necessity of its development.

*Keywords: spelling skills, teacher training, course development*

## **Lehmann Miklós**

*Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvóképző Kar, Társadalomtudományi Tanszék,  
Budapest, Magyarország*

### **Társas kompetencia a mesterséges intelligencia alkalmazásához**

Még csak a közelmúltban váltak széleskörűen elérhetővé az általános vagy speciális feladatokra alkalmas mesterséges intelligencia szolgáltatások, de máris megjelentek azok a törekvések, amelyek ember és gép viszonyának újraértelmezését célozzák. Érthető, hiszen ezek a szolgáltatások mesterséges ágensekként viselkedő, virtuális segédek vagy partnereket jelentenek a felhasználók számára. Mindez izgalmas új feladatot jelent az oktatás számára is. A korábban emberi közösségek vagy partneri viszonyok vonatkozásában leírt kooperációban most már gépek is részt vehetnek, amely a társas kompetencia új területét jelenti. Felmerülhetnek olyan kérdések, mint például hogyan oktatható ez az újfajta társas kompetencia, és miként tehető gördülékennyé a mesterséges ágensekkel folytatott interakció és kooperáció? Szükség van-e új képességekre az eszközök kezeléséhez elengedhetetlen technikai tudás mellett? Egy olyan oktatásnak, amely a jövő kihívásaira kívánja felkészíteni a gyerekeket, foglalkoznia kell ezekkel a kérdésekkel. Az előadásban az e kérdésekkel összefüggő feladatok közül kitüntetetten a társas kompetencia problémáját fogjuk megvizsgálni.

*Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, társas kompetencia, mesterséges ágensek*

## **Miklós Lehmann**

*Eötvös Loránd University, Faculty of Primary and Pre-School Education, Department of  
Social Science, Budapest, Hungary*

### **Social competence for the application of artificial intelligence**

It is only recently that artificial intelligence services for general or specific tasks have become widely available, but efforts to redefine the relationship between humans and machines are already emerging. Understandably, these services are virtual assistants or partners acting as artificial agents for users. This also presents an exciting new challenge for education. Cooperation, previously described in terms of human communities or partnerships, can now involve machines, a new area of social competence. Questions may arise such as how to teach this new kind of social competence and how to facilitate interaction and cooperation with artificial agents. Is there a need for new skills in addition to the technical knowledge needed to manage the tools? Education that aims to prepare children for the challenges of the future must address these questions. In this lecture, we will focus on the problem of social competence as one of the challenges related to these issues.

*Keywords: artificial intelligence, social competence, artificial agents*

## **Lehoczky Mária Magdolna**

*Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar, Nagykőrös, Magyarország*

### **A zenei és a vallásos nevelés kapcsolódási pontjai Kiss Áron munkásságában**

A magyar neveléstudomány kiemelkedő alakja, Kiss Áron (1845–1908) nemcsak a neveléstörténet területén alkotott nagyot, hanem a zenei és a vallásos nevelés módszertanát is gazdagította. E két terület természetesen kapcsolódik egybe, s az ő iránymutatásai, javaslatai nemcsak az egykori [vallás]tanítókat és képzésüket segítették, hanem a hivatásbeli utódok számára hasznosíthatók. Kora hivatásbeli nagyjaival (Péteerfő S., Pósa L., Tihanyi Á.) szövetkezve a vezérkönyvekben szereplő alapelvek megjelentek a népszerűsítő kiadványokban is – ez tevékenyen mozdította elő, hogy a képzők és a kisdédávók, iskolák és menedékházak mellett a családok is értékes dalgyűjteményt vehessenek a kezükbe. Az előadás célja ezen üttörő és értékes módszertani munkásságnak és hatásának ismertetése.

*Kulcsszavak: zenei nevelés, hitre nevelés, Kiss Áron*

## **Mária Magdolna Lehoczky**

*Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary, Faculty of Pedagogy  
Nagykőrös, Hungary*

### **Connections between musical and religious education in the work of Áron Kiss**

Áron Kiss (1845–1908), an outstanding figure in Hungarian educational science, not only made great contributions in the field of educational history, but also enriched the methodology of musical and religious education. These two areas are naturally connected, and his guidelines and suggestions not only helped the former [religious] teachers and their training, but can also be used for professional successors. In collaboration with the professional greats of his time (Péteerfő S., Pósa L., Tihanyi Á.), the principles in the methodology books also appeared in the popularizing publications. He actively promoted so that, in addition to preschools and kindergartens, schools, children's shelters and families could also get a valuable collections of songs in their hands. The purpose of the presentation is to describe this pioneering and valuable methodological work and its impact.

*Keywords: musical education, religious educational, Áron Kiss*

## **Ljubac Mec, Danijela – Zlatarević, Vesna**

*Osnovna škola Vladimira Nazora, Slavonski Brod, Hrvatska - Grad Slavonski Brod, Slavonski Brod, Hrvatska*

### **Izazovi u suvremenom obrazovanju**

Vrijeme u kojemu se nalazimo nimalo nije uobičajeno. Dinamične i kontinuirane promjene u svijetu prouzrokovale su i velike promjene u svim područjima pa tako i u području odgoja i obrazovanja. Razvojem tehnologije i promjenom načina života, pojavljuju se brojni izazovi kojima se mora prilagoditi i sustav školstva kako bi bio relevantan za glavni cilj zbog kojega postoji, a to je usmjeravanje mladih za cjelokupan razvoj i život u budućnosti.

To uključuje omogućavanje novih spoznaja, razvijanje vještina i sposobnosti, socijalizacije te poticanje vrijednosti za stvaranje boljeg čovjeka.

Kako bi državni sustav odgovorio novim izazovima potrebno je preusmjeriti politiku obrazovanja unutar koje je potrebno planiranje i organiziranje vanjskog vrednovanja jer se time sustavno prati kvaliteta obrazovanja. Osim toga, potreban je sveobuhvatan pristup oblikovanju predmetnih kurikulumuma usmjerenih prema razvoju učećih kompetencija kako bi se potencijali i mogućnosti, koje takvo obrazovanje ima, u potpunosti ostvarili.

*Ključne riječi: izazovi, suvremeno obrazovanje, odgoj*

## **Danijela Ljubac Mec – Vesna Zlatarević**

*Valdimir Nazor Elementary School, Slavonski Brod, Croatia – City of Slavonski Brod, Slavonski Brod, Croatia*

### **Challenges in modern education**

The time we are in is not at all ordinary. Dynamic and continuous changes in the world have caused great changes in all areas, including in the field of upbringing and education. With the development of technology and the change of lifestyle, numerous challenges appear to which the school system must adapt in order to be relevant to the main goal for which it exists, which is to guide young people for overall development and life in the future.

This includes enabling new knowledge, developing skills and abilities, socialization and encouraging values to create a better person.

In order for the state system to respond to new challenges, it is necessary to reorient the education policy, within which planning and organization of external evaluation is necessary, as this systematically monitors the quality of education. In addition, a comprehensive approach to the design of subject curricula aimed at the development of student competencies is designed in order to fully realize the potential and opportunities that such education has.

*Keywords: challenges, modern education, upbringing*



## **Magyar Ágnes**

*Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Pedagógiai Kar, Jászberényi Campus, Nyelvi és Művészeti Nevelési Tanszék, Jászberény, Magyarország*

### **Jó gyakorlatok az olvasóvá nevelésben**

Multimediális világban élünk, ahol a felnövekvő alfa generáció tagjait folyamatosan ingerek, külső impulzusok sokasága éri. A tabletek, okostelefonok és okostelevízió nyújtotta csábító lehetőségek közepette nehéz az olvasás, a nyomtatott könyvek szeretetére nevelni a gyermekeket. Az olvasóvá nevelés során új, a digitális nemzedék sajátosságait előtérbe helyező, azokat figyelembe vevő módszertani innovációkra van szükség.

Előadásomban néhány ilyen jó gyakorlatot mutatok be. Beszélek a Minicsoda kezdeményezésről, a Blum-programról, a társasjátékkal, lapbook formában történő vagy legóval támogatott szövegfeldolgozásról, a papírszínházban rejlő lehetőségekről, valamint a szakértői könyvtáros játékról is.

*Kulcsszavak: olvasóvá nevelés, alfa generáció, módszertani innovációk*

## **Ágnes Magyar**

*Eszterházy Károly Catholic University, Faculty of Pedagogy, Jászberény Campus, Department of Languages and Art Education, Jászberény, Hungary*

### **Good practices in literacy education**

We live in a multimedia world, where members of the growing alpha generation are constantly exposed to a multitude of external stimuli. It's hard to teach children to love reading and print books in the face of the temptation of tablets, smartphones and smart TV. There is a need for new methodological innovations in literacy education that focus on and take into account the specificities of the digital generation. I will show you some of these good practices in my presentation. I talk about the 'Mini Wonder' initiative, the Blum programme, text processing in board games, lapbook form or with Lego, the potential of paper theatre and the librarian expert play.

*Keywords: literacy education, alpha generation, methodological innovations*

## **Miklós Ágnes Kata**

*Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Óvó- és Tanítóképző Tanszék, Esztergom, Magyarország*

### **A „Bábkészítés” tárgy jelentősége a 21. századi óvodapedagógus-képzésben**

A 21. századi óvodapedagógus-képzésben első pillantásra elavultnak tűnő „Bábkészítés” tantárgy valójában olyan készségfejlesztési lehetőségeket tartogat magában, amelyek különösen nélkülözhetetlenek a Z generációhoz tartozó hallgatók számára, akik elsősorban a közösségi médiát (ezen belül is főként a Pinterestet, a Tik-Tokot és az Instagramot) használják inspirációs forrásként a nevelési és szemléltető eszközeikhez. A közös tantermi munka során nem csak kézügyességük fejlődik, hanem türelmük, kudarctűrő képességük és realitásérzékük is. A jelen előadás a tárgy oktatása során szerzett tapasztalatokra épül.

*Kulcsszavak: óvodapedagógus-képzés, készségfejlesztés, Z generáció, közösségi média*

## **Ágnes Kata Miklós**

*Pázmány Péter Catholic University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Vitéz János Centre for Teacher Training, Esztergom, Hungary*

### **The importance of the "Puppet making" subject in the 21st century early childhood educator's training**

In the 21st century kindergarten teacher training, the subject "Puppet making" at first glance seems outdated. This subject, however, actually contains skills development opportunities that are especially essential for students belonging to Generation Z, who primarily use social media (including mainly Pinterest, Tik-Tok and use Instagram) as a source of inspiration for their educational and illustrative tools. During joint classroom work, not only their dexterity develops, but also their patience, failure tolerance and sense of reality. The present presentation is based on experiences gained during the teaching of the subject.

*Keywords: early childhood educator's training, skill development, generation Z, social media*

## **Orova Balázs<sup>1</sup> – Rikovics Fanni<sup>1</sup> – Szűcsné Tóth Zsuzsanna<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>*EcoSim Kft.*

<sup>2</sup> *Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet, Baja, Magyarország*

### **Komoly játék - üzleti szimulációk az oktatásban**

Hogyan lehet a gazdaságtudományokat gyakorlatiasan, hatékonyan és szórakoztató módon oktatni a 21. századi fiatalok igényei mentén? Mi a jelentősége a játékoságnak és az élménynek az oktatás során? Hogyan érjük el, hogy a hallgatók gondolkodjanak, és ne a mesterséges intelligenciával oldják meg gyakorlati feladataikat?

Az üzleti szimulációk olyan komoly játékok, melyek a gazdaságtudományi tárgyak elméletének alkalmazására nyújtanak lehetőséget valós piaci versenyhelyzetben, egy vállalat (vagy város!) vezetői szerepébe helyezve a hallgatókat. A játék élményével és a versenyhelyzettel a hallgatókat a tanultak alkalmazására, stratégiai gondolkodásra ösztönzi a szimulációs rendszer. A gazdasági/piaci/vállalati folyamatok és összefüggések felismerése és megértése, a számviteli kimutatások értelmezése és az elemzésalapú, tudatos, stratégiai döntéshozás terén hatékony, és az oktató számára is élvezetesen használható eszköz az üzleti szimuláció.

A résztvevők workshop keretében kipróbálhatják az EcoSim Edu oktatási szimulációt.

*Kulcsszavak: üzleti szimuláció, oktatás, középiskola, felsőoktatás*

## **Balázs Orova<sup>1</sup> – Fanni Rikovics<sup>1</sup> – Zsuzsanna Szűcsné Tóth<sup>2</sup>**

<sup>1</sup>*EcoSim Kft.*

<sup>2</sup> *Eötvös József College, Institute of Business and Management, Baja, Hungary*

### **Serious game - Business simulations in education**

How can economic sciences be taught in a practical, efficient and fun way according to the needs of 21st century youth? What is the importance of playfulness and learning experience during education? How do we get the students use their own minds and logic and not use artificial intelligence to solve their practical tasks?

Business simulations are serious games that provide the opportunity to apply the theory of economics subjects in a real market competition situation, placing students in the role of a company (or city!) leader. With the playful experience and the competitive situation, the simulation system encourages students to apply what they have learned and think strategically. Business simulation is an effective tool for the recognition and understanding of economic/market/corporate processes and complexity, the interpretation of accounting statements and analysis-based, conscious, strategic decision-making, and it is also enjoyable for the tutor.

The EcoSim Edu educational simulation can be tried in the workshop.

*Keywords: business simulation, education, secondary school, higher education*

## **Orsós Anna**

*Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus Neveléstudományi Intézet,  
Gyermeknevelési Tanszék*

### **A tanítóképzésbe újonnan belépő hallgatók inkluzivitása**

Az inkluzív szemlélet szükségessége a pedagógusképzésben vitathatatlan, ehhez mindenképpen jó, ha ismerjük a képzésbe belépő tanulók tudását, multi- és interkulturális szemléletét, romológiai ismereteit, inkluzivitásukat. Ezek az információk segítenek bennünket abban, hogy felkészítsük őket a középosztálybeli okos, felkészült „mintagyerekek” tanítása mellett az ettől időnként eltérő tanulói motivációkkal, szociokulturális különbségekkel rendelkező kisdíjakok tanítására is, hogy ők is növelni tudják iskolai sikerességüket és életesélyeiket.

Kutatásom során egy általam vezetett szabadon választott romológiai kurzus hallgatóit kérdeztem meg, hogy eddigi tanulmányaik során milyen mértékben találkoztak a cigánysággal kapcsolatos ismeretekkel és mennyire nyitottak általában a másság elfogadása, a kultúrák különbözősége iránt.

A vizsgálat eredményei sajnálatos módon azt igazolják, hogy évtizedek óta nincs előrelépés – tanítóképzésbe belépő hallgatók hozott romológiai és általános multikulturális ismeretei minimálisak és gyakran sztereotípek, és a tanítóképzés pedagógiai, pszichológiai és szaktárgyi keretei sem járulnak hozzá kellő mértékben e hiányosságok pótlásához.

*Kulcsszavak: inkluzív szemlélet, romológiai ismeretek, inter- és multikulturális nevelés tanítóképzés*

## **Anna Orsós**

*Hungarian University of Agricultural and Life Sciences, Kaposvár Campus Institute of  
Education, Department of Childhood Education*

### **Inclusiveness of trainees entering to teacher education**

The importance of an inclusive approach in teacher education is indisputable and for this purpose understanding the knowledge, multi- and intercultural approach, roma studies specified knowledge and inclusiveness of students enrolled in teacher education is very important. Knowing this information helps educators to prepare trainees for teaching not only the kids who meet all the expectations set by the middle class but also the ones with variable learning motivations, and with different sociocultural backgrounds. By this approach the latter group of students are provided as well with the possibility to increase their success at school and their future chances in life.

The target group for my research were students of an elective course I taught on roma studies. The questions were about their previous studies whether they have met any roma, gypsy related knowledge and if so to what extent and also about their general openness to accepting difference and cultural diversity.

Unfortunately, the results of the survey show that no progress has been made for decades in respect to the level of teacher trainees' knowledge on roma studies and the level of their general knowledge on multiculturalism is also low and often stereotyped. The pedagogical, psychological and subject-specific frameworks of teacher education do not contribute sufficiently to filling these gaps.

*Keywords: inclusive approach, roma/gypsy studies, inter- and multicultural education, teacher education*

### **Az online oktatás eredményessége a kvantitatív tantárgyak körében**

Napjaink digitalizációs folyamata lépéskényszerbe hozza a felsőoktatási intézményeket, hogy online formába szervezzék át oktatási folyamataikat. Az online oktatás alkalmazása új hozzáállást és szemléletet követel mind az oktatók, mind a hallgatók részéről.

A tanulmány néhány kvantitatív tantárgy online óráinak hatékonyságát és eredményességét elemzi a COVID-19 vilájárvány tapasztalatainak tükrében. Az elemzés újszerűsége, hogy két eltérő képzési terület – pedagógusképzés és gazdaságtudományok – mentén veti össze az eredményeket. A statisztikai elemzéssel alátámasztott kutatás alapja a hallgatók oktatói véleményének értékelése, valamint a kvantitatív tantárgyak teljesítése során szerzett osztályzatok alakulása.

A hallgatók által félévenként kitöltött értékelések megfelelő keretként szolgálnak a kvantitatív tantárgyi területhez tartozó készségek és kompetenciák elsajátítását célzó ismeretanyag offline és online oktatás formájában történő tanítása eredményességének összehasonlításához. A teljesítés során szerzett érdemjegyek ugyanakkor a különböző oktatási módok eredményességéről tanúskodnak.

*Kulcsszavak: digitalizáció, online oktatás, kvantitatív tárgyak*

**Andor Pajrok – Ibolya Szilágyiné Szinger**  
*Eötvös József College, Institute of Business and Management, Baja, Hungary*  
*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

### **The effectiveness of online education in quantitative subjects**

Today's digitalization forces higher education institutions to reorganize their educational processes online. The application of online education requires a new attitude and perspective on the part of both teachers and students.

The study analyzes the effectiveness and efficiency of online classes of some quantitative subjects in light of the experiences of the COVID-19 pandemic. The novelty of the analysis is that it compares the results along two different training areas - pedagogical and economics. The basis of the research supported by statistical analysis is the assessment of the student's opinions of the teachers, as well as the evolution of the grades obtained during the completion of the quantitative subjects.

The evaluations completed by the students every semester serve as a suitable framework for comparing the effectiveness of offline and online education of the knowledge material aimed at acquiring the skills and competencies belonging to the quantitative subject area. At the same time, the grades obtained during the completion testify to the effectiveness of the different education methods.

*Keywords: digitalization, online education, quantitative subjects*

# Pap Ferenc – Szetey Szabolcs – Lehoczky Mária Magdolna – Fehér Ágota

*Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar, Nagykőrös, Magyarország*

## Erkölcsei nevelés a tehetség gondozás szolgálatában

A tehetség gondozás komplex személyiségfejlesztésként értelmezhető, a képességek kibontakoztatása a nevelés tágabb, mélyebb hatásmechanizmusai által válhat teljessé. Kutatásunk során a tehetség első hazai jelentős elméletalkotója, Sztinyai Elek: *A jó ember* c. értekezésére (1909) építve kiemelten tekintünk az erkölcsi neveléssel való összefüggésekre, napjaink hittanoktatói számára szóló üzeneteire. A műben megjelenik többek között a kitartással járó tökéletesítés szerepe, a csendes átgondoltság, a szerénység és az érzékenység, „műveltség és jóindulat” (Sztinyai, 1909, 74) összefonódása. A tehetség Sztinyai megközelítésében „fokozott lelki erővel” (Tóth, 2013, 113) bír, amely református hittanoktatóink tehetség gondozásban betöltött szerepét is minőségi többlettel gazdagítja. Előadásunkban mindezek megmutatkozását követjük az erkölcs, a morál és az etika fogalomrendszerének tükrében, valamint kapcsolódó tantárgypedagógiai kérdések köznevelési vonatkozásaiban.

A kutatást a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karának *Hitéleti képzések és a tehetség gondozás fejlesztése* című pályázata támogatja.

*Kulcsszavak: erkölcsi nevelés, tehetség gondozás, Sztinyai Elek*

# Ferenc Pap – Szabolcs Sztetey – Mária Magdolna Lehoczky – Ágota Fehér

*Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary, Faculty of Pedagogy  
Nagykőrös, Hungary*

## Moral education in the service of talent management

Talent management can be interpreted as complex personality development, the development of abilities can be completed through the broader and deeper impact mechanisms of education. In the course of our research, the first significant domestic theorist of talent, Elek Sztinyai: *The good man* based on his publication (1909), we focus on the connections with moral education and his messages for today's religious teachers. The work shows, among other things, the role of perseverance, the role of perfection, quiet thoughtfulness, modesty and sensitivity, "educatedness and benevolence" (Sztinyai, 1909, 74). In Sztinyai's approach, talent has "increased spiritual power" (Tóth, 2013, 113), which also enriches the role played by our Reformed religious teachers in talent management with a quality surplus. In our presentation, we follow the manifestation of all this in the mirror of the conceptual system of morality, morale and ethics, as well as in the public education aspects of related subject pedagogic questions.

The research is supported by the grant of the Faculty of Pedagogy of the Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary called *Faith training and the development of talent management*.

*Keywords: moral education, talent management, Elek Sztinyai*

## **Plavac, Morana**

*Visoke škole Eötvösa Józsefa u Baji, Institut za manjinske i strane jezike*

### **O prijevodu jedne bajke na mađarski jezik**

Ova je godina u znaku Ivane Brlić-Mažuranić, međunarodno poznate hrvatske spisateljice za djecu. Naime, glasovita pripovjedačica rođena je 1874. godine te se ove godine slavi njezin 150. rođendan. Stoga je dobro prisjetiti se njezinih djela u kojima je oživjela likove ribara Palunka, Jagora, vile Kosjenke i mnogih drugih likova u svojem književnom djelu *Priče iz davnine*. U ovom će se radu posvetiti pažnja prijevodu jedne bajke na mađarski jezik. Naime, *Priče iz davnine* su 1965. godine prevedene na mađarski jezik, a u ovom će se radu sa jezičnog aspekta analizirati bajka pod naslovom *Sunce djever i Neva Nevičica*. Naglasak će se dati na analizi i usporedbi leksika između izvornog teksta i prijevoda.

*Ključne riječi: bajka, leksik, prijevod, pomaci u prijevodu*

## **Morana Plavac**

*Eötvös József College, Institute of National Minorities and Foreign Languages, Baja, Hungary*

### **About the translation of a fairy tale into Hungarian**

This year is dedicated to Ivana Brlić-Mažuranić, an internationally known Croatian writer for children. Namely, the famous storyteller was born in 1874, and this year her 150th birthday is celebrated. Therefore, it is good to remember her works in which she brought to life the characters of the fisherman Palunko, Jagor, the fairy Kosjenka and many other characters in her literary work *Stories from the Past*. In this paper, attention will be paid to the translation of a fairy tale into Hungarian. Namely, *Tales from the Past* was translated into Hungarian in 1965, and this paper will analyze the fairy tale entitled *Sunce djever and Neva Nevičica* from the linguistic aspect. Emphasis will be placed on the analysis and comparison of the lexicon between the original text and the translation.

*Keywords: fairy tale, lexicon, translation, shifts in translation*

## Pogány Csilla

*Eötvös József Főiskola, Nemzetiségi és Idegen Nyelvi Intézet, Baja, Magyarország*

### **Az Együgyű Misó c. mese jelképekbe kódolt titkos üzenete**

Az *Együgyű Misó* c. mese elemzése során a szöveg szintjén közvetített történet mellett egy másik, gondosan kódolt üzenet is körvonalazódik a jelképek szintjén. A szöveg felszínén és mélyrétegében jelentkező jelentések kölcsönhatásának eredményeképpen a történet néhány eleme logikailag nem értelmezhető, amennyiben pusztán a szöveg szintjére összpontosítunk. Ha azonban a mélyrétegben megbúvó jelentéseket is figyelembe vesszük, a már említett elemek is értelmet nyernek. Elődeink a mesék révén, évszázadokon átívelő, örökérvényű megoldási sémákat, tapasztalatokat hagyományoztak ránk, amelyek kiapadhatatlan erőforrásként az utódok rendelkezésére állnak. A tapasztalatok átadása azonban úgy tűnik, hogy csak a megfelelő időben történhet, amikor a mese befogadója már elég élettapasztalatra tett szert ahhoz, hogy a kódolt üzenetet megértse, és elég bölcs ahhoz, hogy okuljon belőle.

*Kulcsszavak: mese, jelkép, kód, üzenet*

## Csilla Pogány

*Eötvös József College, Institute of National Minorities and Foreign Languages, Baja, Hungary*

### **The Hidden Message Encoded in Symbols of the Hungarian Folktale Entitled Blunt-Witted Misó**

When analyzing the folk tale entitled *Együgyű Misó (Blunt-Witted Misó)* we will discover another story encoded in symbols besides the actual story of the tale. Some elements of the tale stick out by having no logical role in the plot if we only focus on the text of the tale. Nevertheless, if we take into consideration the purports hidden in the subtext, the elements mentioned earlier suddenly make sense. Through tales our ancestors left to us their life experience and problem solving schemes to be used when needed. However, the interchange of information can only take place if the recipient of the tale has already acquired the necessary knowledge to decode the encrypted message and is wise enough to learn from it.

*Keywords: tale, symbol, code, message*



## **Póla Péter**

*Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet, Baja, Magyarország*

### **Pénzügyi tudatosság oktatási lehetőségei a középiskolákban**

Mindenkinek van valamilyen kapcsolata a pénzzel, ezért minden állampolgárnak felhasználói szintű ismeretekkel célszerű rendelkeznie a gazdaságról. A pénzügyi tudatosságra nevelést már az általános iskolában el kell kezdeni. A közös gondolkodást elindítani hivatott előadásban áttekintem a lehetséges témákat. Mindenekelőtt a pénzzel kapcsolatos, már általános iskolában is elsajátítható, valóban alapvető felhasználói ismereteket és megnézzük, miért és hogyan kell kezelni a pénzügyi tudatosságot, gondolkodni a különböző időszakokban. Hogyan tudjuk a pénzügyeket egyszerű példákkal illusztrálni. A másodiknál áttekintjük, mit jelent az államháztartás, s hogyan használjuk felelősen a közös pénzünket. Végül, miért fontos ismerni közügyeinket és azok finanszírozását.

*Kulcsszavak: magán pénzügyek, közpénzügyek, államháztartás, eladósodás, felelős állampolgár*

## **Péter Póla**

*Eötvös József College, Institute of Business and Management, Baja, Hungary*

### **Financial awareness education in secondary schools**

Everyone has some relation with money, so all citizens should have user-level knowledge about the money. Financial awareness education should start already in primary school. Education of the financial awareness has several layers and levels. In this presentation (which is mainly the initiator of common thinking), I will try to show, to highlight the possible topics. This topic can be divided into three major parts. First of all, we review the really basic user knowledge related to money. How we can illustrate these questions with very simple examples. For the second we review what public finance means. Finally: why it is important to know our public affairs and their financing?

*Keywords: privat finance, public finance, indeptedness, financial awareness, awerness citizenship*

## **Rácz Márk**

*Milton Friedman Egyetem (egyetemi hallgató) – Hallássérültek Budapesti Tanintézet  
(kollégiumi nevelőtanár), Budapest, Magyarország*

### **Az egykori marxizmus-leninizmus oktatásának módszertani kérdései**

Előadásomban arra keresem a választ, hogy a szocializmus évtizedei alatt hogyan változott az ideológiai oktatás módszertana.

1950–1989 között valamennyi egyetemi és főiskolai hallgatónak kötelező volt hallgatni a marxizmus-leninizmus ideológiáját tanórák keretein belül. A legtöbb helyen az első évben filozófiát (dialektikus és történelmi materializmust), a második évben politikai gazdaságtant (a kapitalizmus és a szocializmus politikai gazdaságtanát) tanultak, majd a harmadik évben a tudományos szocializmus következett.

Jelentős változások történtek a technikai fejlődésnek is köszönhetően, amely a 60-as évektől mutatkozott meg látványosabban. Amíg az 50-es években leginkább a politikai pamfletek és brosúrák segítségével tanítottak, addig a következő évtizedben már megjelent a diavetítés, a film és egyéb szemléltető eszközök egész serege.

Kutatási kérdéseim a következők: mennyire volt eredményes az ideológiai tárgyak oktatása? Lehet-e különbséget tenni a bölcsészkar oktatás keretében tanított ideológiai tárgyak és az orvosi, jogi vagy mérnöki képzés során oktatott ideológiai tárgyak oktatásmódszertana között?

*Kulcsszavak: ideológia, marxizmus-leninizmus, szocializmus, felsőoktatás*

## **Márk Rácz**

*Milton Friedman University (student) - Budapest Institute for the Hearing Impaired (college teacher), Budapest, Hungary*

### **Methodological issues in the teaching of former Marxism-Leninism**

In my presentation, I will look at how the methodology of ideological education changed during the decades of socialism.

Between 1950 and 1989, all university and college students were obliged to learn the ideology of Marxism-Leninism in the context of their classes. In most places, philosophy (dialectical and historical materialism) was taught in the first year, political economy (the political economy of capitalism and socialism) in the second year, followed by scientific socialism in the third year.

Significant changes also took place thanks to technological progress, which became more visible from the 1960s onwards. Whereas in the 1950s the main teaching tools were political pamphlets and brochures, the following decade saw the emergence of slide projection, film and a whole host of other visual aids.

My research questions are: how effective was the teaching of ideological subjects? Can a distinction be made between the teaching methodology of ideological subjects taught in the context of a liberal arts education and that of ideological subjects taught in medical, legal or engineering education?

*Keywords: ideology, Marxism-Leninism, socialism, higher education*

## Sándor Eszter

*Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Pénzügyi és Gazdálkodási Szaknyelvelv Tanszék, Budapest, Magyarország*

### **Az üzleti felsőoktatásban tanuló hallgatók felkészítése az angol nyelv közvetítőnyelvi használatára: a szaknyelvtanárok véleménye és gyakorlata**

Az üzleti életben az angol nyelv közvetítőnyelvi használata rendkívül elterjedt. Ezért a gazdasági felsőoktatásban tanuló hallgatók felkészítése a nemzetközi vállalati környezetben való munkavégzésre nem képzelhető el anélkül, hogy az üzleti angol kurzusok az angol nyelv közvetítőnyelvi használatát, az alkalmazkodást, a rugalmasságot, a váratlan kommunikációs helyzetekben való problémamegoldást helyezték előtérbe. A tanulmány a Budapesti Gazdasági Egyetem 13 nyelvoktatójának részvételével zajlott kvalitatív vizsgálat eredményeit mutatja be. Arra a kérdésre keresi a választ, hogy a felsőoktatásban dolgozó üzleti angol tanárok milyen módszertani elveket vallanak és milyen tanórai gyakorlatok alkalmaznak a fenti cél elérésének érdekében. Megállapítható, hogy a hallgatók bevonását tartják az elsődleges feladatunknak, amelyet a tananyag hallgatói szükségletekhez való igazításával és a hallgatók számára autentikussá tételével valósítanak meg.

*Kulcsszavak: angol mint közvetítőnyelv, üzleti angol kurzusok, rugalmasság, bevonás, autentikusság*

## Eszter Sándor

*Budapesti Business School, Faculty of Finance and Accountancy, Department of languages for Finance and Economics, Budapest, Hungary*

### **Preparing business students for using Business English as a Lingua Franca: Business English teachers' theories of practice**

In the world of business, the use of English as a Lingua Franca (ELF) is extremely widespread. Therefore, it is of primary importance for Business English courses in higher education to prepare students for lingua franca language use, that is, for developing the skills which enable students to be flexible in their language use to solve language problems instantaneously. This paper presents the results of a qualitative interview study involving 13 Business English teachers at Budapest Business University. It seeks to explore the personal views BETs hold and the classroom practices they engage in to fulfil the aims above. The results show that BETs consider student engagement their primary aim and that they achieve it by adapting learning materials to suit specific student needs and to create conditions in which students can authenticate the material for themselves.

*Keywords: English as a Lingua Franca, Business English courses, flexibility, engagement, authenticity*

## **Sebestyén, Krisztina**

*Gál Ferenc Universität, Pädagogische Fakultät, Kindererziehungs- und Methodische Lehrstuhl  
Szarvas, Ungarn*

### **Familiencharakteristik von den Deutsch- oder Englischlernenden in den Grundschulen**

Viele Faktoren beeinflussen die Fremdsprachenwahl des Individuums, z. B. der Schulabschluss der Eltern, die Wohnort (Híves 2015, Hegedűs 2016, Csapó – Nikolov 2018, Sebestyén 2023).

Wir analysieren die Schülerdatenbank Der Untersuchung „Deutschlernen und -lehren in den Komitaten Hajdú-Bihar und Szabolcs-Szatmár-Bereg 2018-2019“. Die enthält Daten von 890 (Fach)gymnasialschülerInnen aus den 11. Jahrgang, die Deutsch und/oder Englisch in der Mittelschule gelernt haben. Die Daten werden anhand der in der Grundschule gelernten Sprachen, die Stammkomitat und die Familienhintergrund in SPSS-Programm mit Kreuztabellen untersucht.

Es gibt Unterschiede nach Komitaten: mehrere StudentInnen lernten Deutsch in Komitat Szabolcs-Szatmár-Bereg, als lernten mehrere StudentInnen Englisch in Komitat Hajdú-Bihar. Es gibt signifikante Unterschiede unter den Englischlernenden nach dem Schulabschluss der Eltern und nach der Geschwisterzahl, aber es gibt keine unter den Deutschlernenden.

*Schlüsselwörter: Grundschule, Deutsch als Fremdsprache, Englisch als Fremdsprache, Familienhintergrund*

## **Krisztina Sebestyén**

*Gál Ferenc University, Faculty of Education, Department of Child Education and Methodology*

### **Family characteristics of students learning German or English in primary school**

Many factors influence an individual's foreign language choice, e.g. parents' qualifications, the place of residence (Híves 2015, Hegedűs 2016, Csapó – Nikolov 2018, Sebestyén 2023).

We will analyse the student database of the questionnaire survey “Learning and teaching German in Hajdú-Bihar and Szabolcs-Szatmár-Bereg counties”, which included the data of 890 (vocational) secondary school students who in the 2018/2019 academic year studied German and/or English on 11th grade. We examine the family characteristics according to the foreign language learned in elementary school and the county of origin of the students using SPSS program crosstabs.

County-by-county differences can be identified, because in Szabolcs-Szatmár-Bereg county more people learned German, while in Hajdú-Bihar county English. Among the English, there is a significant difference according to the parents' school qualification and the number of siblings, while there is no difference among the German.

*Keywords: primary school, German as foreign language, English as foreign language, family background*

## **Simon Krisztián**

*University of Pécs, Faculty of Humanities and Social Sciences, Institute of English Studies,  
Department of English Applied Linguistics*

### **Assessing vocabulary development possibilities and students' perceived usefulness using TED talks in a first-year language skills development course**

The presentation discusses the findings of a longitudinal vocabulary development study that took place in the fall semester of the 2023/2024 academic year at the University of Pécs involving 15 first-year English majors. The project utilized 10 TED talks in the *Listening and Speaking Skills I* course that were integrated into interactive books on the university's LMS, (*Moodle*) and were designed for self-paced, asynchronous learning that prepared students to work with the given videos with warm-up questions, vocabulary flashcards and practice tests. Students completed a pre-test at the beginning of the semester that included 50 randomly selected vocabulary items based on the TED talks which was repeated at the end of the semester. Students also completed a feedback questionnaire assessing their perceived usefulness of the approach. While there was only a smaller change in the overall vocabulary levels, students identified a number of benefits of the approach, such as ease of access, use and motivation.

*Keywords: vocabulary development, authentic materials, interactive books, longitudinal study, EFL*

## **Škiljević, Ljubo**

*University of East Sarajevo, Faculty of Education, Bijeljina, Bosnia and Herzegovina*

### **Bela Bartok's music in the curriculum for primary schools in Bosnia and Herzegovina**

Bela Bartok is certainly one of the biggest and most influential names in the field of music of the 20th century. As a composer, pianist and ethnomusicologist, he left an indelible mark on the musical life not only of Hungary but of the whole world. Bela Bartok's compositional oeuvre is large and will not be the subject of the work. Our focus is on the music for children of this famous composer, that is, the representation of his pieces in the curriculum for elementary schools in Bosnia and Herzegovina.

*Keywords: children music, curriculum, primary school, ethnomusicology, folk tunes*

**Somogyi Tímea**  
*Családcentrum Alapítvány*

**Dadogó gyermekek ellátása, terápiái**

Előadásom elméleti keretét a nyelvfejlődési és a pszichoanalitikus megközelítés adja a Mácsainé-féle Mini csoport, a Schmidtné Balás Eszter Komplex Művészeti Terápia és a Családcentrum Alapítvány dadogásterápiás intervenciójának bemutatásával, fókuszban a dadogó gyermekek és családjaikkal, melyben saját munkám során az oki tünetek feltérképezése-felszámolása és a tapasztalt tünetek csökkentése egyaránt fontos.

Bacsárdi Cs. (2018) doktori disszertációjában (*Dadogó gyermekek kötődésének vizsgálata*. ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola, Gyógypedagógiai Program) összegezte diagnosztikus vizsgálatait és pszichoterápiás munkájának tapasztalatait: az erősen szorongó, dadogó gyermekek tüneteinek hátterében a családi rendszer működésének inadekvát jelensége, legtöbbször az anya-gyermek kapcsolat frusztráltsága, zavara és a kötődési bizonytalanság áll. Végül empirikus kutatásomba engedek betekintést.

*Kulcsszavak: dadogás, kötődés, rendszerszemlélet, dadogásterápia, szülőkonzultáció*

**Tímea Somogyi**  
*Familycenter Foundation*

**Care and therapy for children who stutter**

The theoretical framework of my presentation is the language development and psychoanalytic approach through the Mini Group of Mrs. Mácsai, the Complex Art Therapy of Mrs. Schmidt Eszter Balás, and the stuttering therapy intervention of the Family Centre Foundation, focusing on the characteristics of stuttering children and their families.

In her doctoral dissertation, Bacsárdi (2018) summarized the experiences of her diagnostic studies and psychotherapeutic work: the symptoms of highly anxious, stuttering children are caused by the inadequate functioning of the family system, mostly by the frustration and confusion of the mother-child relationship and attachment insecurity.

Finally, I will give you an insight into my empirical research.

Literature cited:

Bacsárdi Cs. (2018): *Dadogó gyermekek kötődésének vizsgálata*. Doktori disszertáció. ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola. Gyógypedagógiai Program.

*Keywords: stuttering, attachment, systems thinking, stuttering therapy, parent consultation*

## **Sramó András**

*Eötvös József Főiskola, Baja, Magyarország*

### **Szagrális geometria – a látás tudománya**

A szagrális geometria olyan archetipikus, eredeti és univerzális minták tanulmányozására utal, amelyekből az anyagi világ áll, és amelyek a teremtés alapvető mintái. Kezdeti művelői, az ókori görög matematikusok alkották meg azokat a fogalmakat, amelyekkel a mai geometria is operál, a felismert szabályszerűségek pedig az iskolai oktatás részét képezik. Ha lebontjuk az ezen fogalmakra ráakódott misztikus értelmezést, egy olyan szemléletmódhoz jutunk, amely a kérdésfelvetések, a problémamegoldás helyett a megfigyelésre, a rejtettnek tűnő összefüggések feltárására ösztönöz, amelyeket felismerve szinte indoklás nélkül nyilvánvalókká válnak. Ez a megközelítés hozzájárulhat a matematika élményszerű közvetítéséhez, illetve meglepő következményekkel járhat a vizuális problémamegoldásban. Előadásomban erre mutatok példákat.

*Kulcsszavak: szagrális geometria, problémamegoldás, élményszerű oktatás*

## **András Sramó**

*Eötvös József College, Baja Hungary*

### **Sacred geometry - the science of vision**

Sacred geometry refers to the study of archetypal, original, and universal patterns of which the material world is composed and that are core patterns of creation. Its initial practitioners, the ancient Greek mathematicians, created the concepts that today's geometry also operates on, and the recognized regularities are part of school education. If we break down the mystical interpretation imposed on these concepts, we arrive at a way of looking at things that, instead of raising questions and solving problems, encourages observation and the exploration of seemingly hidden connections, which, when recognized, become obvious almost without justification. This approach can contribute to the experiential transmission of mathematics, and can have surprising consequences in visual problem solving. I show examples of this in my presentation.

*Keywords: sacred geometry, problem solving, experiential education*

## **Stankov, Gordana – Babcsanyi-Toth Gabriella**

*Subotica Tech - College of Applied Sciences, Subotica, Serbia - University of Debrecen,  
Doctoral School of Mathematics and Computational Science, Debrecen, Hungary*

### **The potential of roleplays using concrete and visual representations in teaching the notion of function**

This paper will present a pilot study of teaching and learning the concept of function in a non-standard, Waldorf school. The 6th grade students tested their knowledge necessary for learning the concept of function through a role play and used concrete and visual representations of function-machines to introduce, improve and practice the concept of function. The goal of the researchers was to create a rich learning environment for exploring and gaining experiences, which can help students create appropriate expressions for linear functions.

*Keywords: mathematics, functions, concrete representation, visual representation, roleplay*

## **Szabó Anita**

*Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógusképző Intézet, Neveléstudomány MA hallgató,  
Nagykőrös, Magyarország*

### **Óvodapedagógusok elhivatottságának változásai 20 év távlatában**

Jelen tanulmányomban két kutatás eredményeit hasonlítom össze, melyek között összefüggések felállítására is sor kerül. A kutatások során az aktívan dolgozó óvodapedagógusok elhivatottsága került vizsgálatra. Első ízben 2004-ben dr. Szarka Júlia doktori disszertációjában vizsgálta a pedagógusok elkötelezettségét. Az ő munkáját 2023-ban megismételtem szintén óvodapedagógusok körében. A kérdőíven minimális változtatások történtek, az aktualizálás érdekében. Munkám során többek között alátámasztani kívánom a pedagógusok pályamotivációját, miszerint első sorban a korosztály szeretete a leginkább befolyásoló tényező, illetve azt is, hogy továbbra is elhivatott pedagógusok dolgoznak a pályán.

*Kulcsszavak: hivatástudat, pályamotiváció, presztízs, élethosszig tartó tanulás*

## **Anita Szabó**

*Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary, Educational Science MA,  
Nagykőrös, Hungary*

### **Changes in the vocation of kindergarten teachers after 20 years**

In my present study, I compare the results of two researches, between which correlations are established. During the research, the dedication of actively working kindergarten teachers was examined. For the first time in 2004, in her doctoral dissertation, Dr. Júlia Szarka examined the commitment of kindergarten teachers. I repeated her work in 2023, also among kindergarten teachers. Minimal changes were made to the questionnaire in order to update it. In the course of my work, among other things, I want to support the career motivation of teachers, according to which, first of all, the love of the age group is the most influencing factor, and also that dedicated teachers continue to work in the field.

*Keywords: vocation, career motivation, prestige, lifelong learning*



## **Szabó Áron**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország*

### **Bronz és beton transzformációja a kortárs képzőművészetben és a művészeti oktatásban**

Kutatásom elsősorban a bronz és a beton alkalmazására irányul a kortárs képzőművészetben az 1960-as évektől napjainkig. Hazai és külföldi példákon keresztül mutatom be a két anyag használatát a köztéri szobroktól kezdve az autonóm plasztikáig, illetve installációkig. Ezt követően ismertetem a saját alkotói munkásságomat, amelynek középpontjában a bronz és a beton együttes alkalmazása áll. A két anyag összekapcsolódása egyúttal korszakok találkozását is jelenti, ugyanakkor fontosnak tartom megtalálni az egyensúlyt, azt a fajta harmóniát, amikor az alkotó folyamat sajátos dinamikája nyugvópontra jut. Célom, hogy bemutassam a műveim elkészítési folyamatát, technológiai hátterét és az alkotás nehézségeit, továbbá, hogy megismertessem a beton alkalmazási lehetőségét a képzőművészeti oktatásban. A Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász tanszékén végzett oktatási tevékenységem ismertetése keretében betekintést nyújtok a hallgatókkal történt közös munkába, amelynek része a beton használatának művészi átértelmezése, transzformációja.

*Kulcsszavak: bronz, beton, szobrászat, kortárs művészet, művészeti nevelés*

## **Áron Szabó**

*Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary*

### **The transformation of bronze and concrete in contemporary fine art and art education**

My research focuses primarily on the use of bronze and concrete in contemporary art from the 1960s to the present day. Through national and international examples, I present the use of the two materials, from public sculptures to autonomous sculptures and installations. After that, I will present my own artwork. It focuses on the combined use of bronze and concrete. The connection of the two materials also means the meeting of eras, but at the same time I think it is important to find balance, a kind of harmony when the specific dynamics of the creative process comes to rest. My aim is to present the process of creating, the technological background and the difficulties of the creation, furthermore, to introduce the possibility of the application of concrete in fine arts education. As part of my teaching activities at the sculpture department of the Hungarian Academy of Fine Arts, I provide insight into the work I do with students, which includes the artistic reinterpretation and transformation of the use of concrete.

*Keywords: bronze, concrete, sculpture, contemporary art, art education*

## **Szabó Ildikó – Nemes-Wéber Zsófia**

*PTE-KPVK Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék, Szekszárd, Magyarország*

### **Játékos matematika Dienes játékok bevonásával a DISCO+ projekt keretében**

Az előadásban egy olyan négy matematika tanórából álló programot kívánunk bemutatni, melynek összeállításakor a lemorzsolódó lányok bevonására fókuszáltunk. A tanórasorozat a DISCO+ nemzetközi projektben került kidolgozásra. A projekt céljai: inkluzív szemlélet megvalósulása és az iskolai lemorzsolódás megelőzése STEM tantárgyakban. A résztvevő partnerintézmények közös tanóratervezés módszerével a különböző európai oktatási kontextusokban megvalósítható, a fenti célokat szolgáló matematika- és természetismeret órákat dolgoztak ki. Az első tanóra alkalmával a logikai készlet felhasználásával vezettük be a foglalkozásokat átfogó történetet, amelynek várak és erdők szolgálnak helyszínül és a szereplői lovak, lovagok, hercegnők. A történet lehetővé tette a tanórák és a foglalkozásokon belüli feladatok összekapcsolását és tovább növelte a játékosság szintjét. A felhasznált eszközök között szerepeltek a matematikaoktatás élményszerűvé alakítására Dienes Zoltán elméleteire alapozva kifejlesztett társasjátékok, mint a Ki jut a várba? és az Erdők játéka. A programsomag zárására a negyedik tanórán a korábbi három alkalom feladatait felhasználva egy vetélkedő során kerül sor, ahol a gyermekek a történet lezárásaként megtalálhatják a kincset.

*Kulcsszavak: közös tanóratervezés, játékos, Dienes, matematika*

## **Ildikó Szabó – Zsófia Nemes-Wéber**

*PTE-KPVK Department of Pedagogy and Psychology, Szekszárd, Hungary*

### **Playful mathematics involving Dienes games in the frameworks of DISCO+ project**

In the presentation, we would like to present a program consisting of four mathematics lessons, during the compilation of which we focused on the inclusion of girls who drop out. This lesson series was developed in the international DISCO+ project. The objectives of the project are twofold: to implement an inclusive approach and prevent early school leaving in STEM subjects. The participating partner institutions apply cooperative engineering to develop units in mathematics and science subjects that can be implemented in different European educational contexts to meet the project objectives. On the occasion of the first lesson, using the logic set, we introduced a story covering the sessions, the setting of which is castles and forests, and the characters are horses, knights, and princesses. The story made it possible to connect lessons and tasks within the sessions and further increased the level of playfulness. Among the tools used were board games developed based on the theories of Zoltán Dienes to make mathematics education more experiential, such as Who gets to the castle? and the game of the Forests. At the end of the program package, in the fourth lesson, the tasks of the previous three sessions will take place during a competition, where the children can find the treasure as the conclusion of the story.

*Keywords: cooperative engineering, player, Dienes, mathematics*

## **Szabó Norbert – Nagyné Árgány Brigitta**

*Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem: Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet,  
Szakmódszertani Tanszék, Kaposvár, Magyarország*

### **A melódia- és ritmusközlés fejlettségi szintjének vizsgálata az elsőséves csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus és tanító alapszakos hallgatók körében**

A pedagógusképzésbe belépő hallgatók zenei alapképességeire irányuló korábbi elemzések (Darabosné, 1988; Réti, 1989) diagnosztizálják az e területen feltárt hiányosságokat. Néhány kutatás (Janurik 2007; Nagyné, 2019) javaslatokat is tartalmaz a felsőoktatást érintve. Longitudinálisra tervezett kutatásunk során csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus és tanító alapszakos hallgatók (n=90) belépéskori zenei alapképességét mértük (Erős, 1993). Előadásunkban a zenei közlés egyes területeinek fejlettségi szintjét mutatjuk be a vizsgált háttérváltozók (pl.: tanórán kívüli zenei nevelés, énekórák kedveltsége) tükrében. Az eredmények alapján a hallgatók közel harmada a közepes vagy annál gyengébb fejlettségű kategóriába tartozik. A korábban zeneiskolai tanulmányokat folytatók eredményei szignifikánsan jobbak. Az alapszakok összehasonlításában szignifikáns eltéréseket találtunk. A kutatás alapján meghatározhatók azon területek, melyek kiemelt fejlesztése a képzés kezdetétől indokolt.

*Kulcsszavak: pedagógusképzés, zenei alapképesség, zenei közlés, zenei nevelés*

## **Norbert Szabó – Brigitta, Nagyné Árgány**

*Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Kaposvár Campus, Institute of  
Pedagogy, Kaposvár, Hungary*

### **Study of the Level of Melody and Rhythm Communication Abilities among First Grade Preschool and Primary School Teacher Training BA Students**

For the last thirty years, in professional journals several articles have been published on the efficiency of music education of students entering higher education. These works mostly diagnosed the current situation (Réti, 1989) from the aspect of deficiency of musical abilities. Nowadays, emphasis has been put on seeking ways to advance, in which the experiences and the motivation to learn are in focus. (Nagyné, 2019). The aim of our research is to explore the level of melody and rhythm skills at the beginning of the higher education (Erős, 1993) and their relationship between the background variables. In the light of the findings nearly a third of the students belong to the moderately advanced or weaker category. The results of those who previously studied at a music school are significantly better and we found differences in the comparison of bachelor's programs. Based on the research, priority areas can be determined from the beginning of the music education at this level.

*Keywords: music ability, teacher education, music education, melody and rhythm communication*

## **Szántóné Tóth Hajnalka**

*Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Neveléstudományi Intézet, Gyermeknevelési Tanszék, Kaposvár, Magyarország*

### **A tanító szakos hallgatók vélekedése a képzésben lévő természettudományos kurzusokról**

Hazai és nemzetközi kutatások igazolták azt a tényt (Chrappán, 2016; George, 2006; Szántóné, 2022), miszerint a tanítóképzésbe érkező hallgatók jelentős része negatívan viszonyul a természettudományos tárgyakhoz. Következésképpen a képzők feladata nemcsak a 21. század elvárásainak megfelelő természettudományos és módszertani tudás elsajátíttatása, hanem a hallgatók természettudományos attitűdjének formálása is. Kutatásom célja feltárni, hogy a hallgatók hogyan viszonyulnak az egyetemi képzésben lévő természettudományos kurzusokhoz. A kvalitatív elemeket is tartalmazó kvantitatív, keresztmetszeti, online kérdőíves feltáró kutatásból (n=192) az derült ki, hogy legkevésbé a természettudományos alapozó kurzusokat kedvelték a hallgatók, a módszertani órák és a környezetismeret tantárgy tanítása segítette őket abban, hogy pozitívan változzon a hozzáállásuk. Összefüggést találtunk a középiskolai és az egyetemi tantárgyi kedveltségek között ( $\rho=0,406$ ,  $p<0,01$ ).

*Kulcsszavak: tanítóképzés, attitűdformálás, természettudományok*

## **Hajnalka Szántóné Tóth**

*Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Education, Kaposvár, Hungary*

### **The students majoring in primary school teaching opinions about science courses**

Domestic and international research has confirmed the fact (Chrappán, 2016; George, 2006; Szántóné, 2022) that a significant proportion of students entering teacher education have a negative attitude towards science subjects. Consequently, it is the task of trainers not only to acquire the scientific and methodological knowledge required in the 21st century, but also the formation of the students attitudes towards science. The aim of my research is to explore students' attitudes towards science courses in university education. A quantitative, cross-sectional, online questionnaire exploratory study (n=192) with qualitative elements revealed that the student did not like the basic science courses, while the methodology classes and the teaching of environmental studies helped them to change their attitudes in a positive way. We also found a correlation between the preferences for secondary school and university subjects ( $\rho=0.406$ ,  $p<0.01$ ).

*Keywords: teacher training, the formation of the students attitudes, science education*

## **Szász Erzsébet**

*Partiumi Keresztény Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar,  
Gazdaságtudományi Tanszék, Nagyvárad, Románia*

### **A számviteli oktatás etikai kihívásai**

A technológiai fejlődés és az üzleti gyakorlatban bekövetkezett változások szükségessé teszik a számviteli oktatás folyamatos fejlődését, hogy felkészítsék a hallgatókat az előttük álló kihívásokra és lehetőségekre. A távoktatás és az online tanulás irányába történő elmozdulás szükségessé teszi a vonzó és interaktív tanítási módszerek alkalmazását, a digitális eszközök és platformok kihasználásával az együttműködésen alapuló tanulási tapasztalatok megkönnyítése érdekében. A mesterséges intelligencia hatására a számviteli etika szerepe is fokozódott, és nagyobb hangsúlyt kapott a tisztesség, az átláthatóság, az adatvédelem, a szakmai ítéloképesség és a folyamatos képzés. A könyvelőknek a mesterséges intelligencia által támasztott új etikai kihívások között kell eligazodniuk, miközben a szakma integritásának és etikus viselkedésének alapelveit is tiszteletben kell tartaniuk. Az előadás elsősorban ezekre az etikai kihívásokra összpontosít.

*Kulcsszavak: számviteli etika, mesterséges intelligencia, felelősség*

## **Erzsébet Szász**

*Partium Christian University/Faculty of Economics and Social Sciences, Department of  
Economics, Oradea, Romania*

### **Ethical challenges in accounting education**

Technological advances and changes in business practice require accounting education to evolve continuously to prepare students for the challenges and opportunities ahead. The shift towards distance and online learning requires the use of engaging and interactive teaching methods, leveraging digital tools and platforms to facilitate collaborative learning experiences. Artificial intelligence has also increased the role of accounting ethics, with a greater emphasis on fairness, transparency, data protection, professional judgement, and continuous training. Accountants need to navigate the new ethical challenges posed by AI while respecting the principles of integrity and ethical behaviour of the profession. This study will focus on these ethical challenges.

*Keywords: Accounting ethics, artificial intelligence, responsibility*

## Szilágyiné Szinger Ibolya<sup>1</sup> – Kónya Eszter<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja, Magyarország

<sup>2</sup> Debreceni Egyetem, Matematikai Intézet, Debrecen, Magyarország

### Kisiskolások problémaalkotási próbálkozásai

Az általános iskola alsó tagozatának kiemelt feladata a mennyiségek számokkal történő reprezentálása, valamint a mennyiségek közötti kapcsolatok leírása matematikai műveletekkel és relációkkal. A mennyiségi érvelés képességének fejlesztési lehetőségeit egy problémaközpontú tananyagfeldolgozás keretében most második osztályban vizsgáljuk. Kutatásunk az autentikus szöveges feladatokon alapuló problémamegoldásra, illetve a problémaalkotásra irányul. Ebben az előadásban második évfolyamos kisiskolások osztálytermi tevékenységét vizsgálva két kérdésre keressük a választ: Alkalmazható-e a problémaalkotás mint tanítási módszer a vizsgált korosztályban? Betölti-e a problémaalkotás azt a szerepét, hogy információt nyújt a tanított matematikai fogalmak megértésének aktuális szintjéről? A kérdések megválaszolásához és a pedagógiai következtetések megfogalmazásához a kutatócsoport által tervezett tanóróról készült videófelvételeket elemezzük.

*Kulcsszavak: problémaalkotás, mennyiségi érvelés, problémaközpontú tananyagfeldolgozás, alsó tagozatos tanulók*

## Ibolya Szilágyiné Szinger<sup>1</sup> – Eszter Kónya<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Eötvös József College, Institute of Pedagogy, Baja, Hungary

<sup>2</sup> University of Debrecen, Institute of Mathematics, Debrecen, Hungary

### Elementary school students' attempts for problem-posing

Representing quantities by numbers and describing the relationships between them using mathematical operations and relationships, in short, developing quantitative reasoning skills, is one of the lower primary school mathematics education priorities. The possibilities of developing quantitative reasoning skills in a problem-oriented curriculum processing are now being researched in second grade. Our research focuses on authentic text-based problem-solving and problem-posing. In this presentation, we analyse the classroom activities of 2nd-grade primary school pupils to answer two questions: Is problem posing as a teaching method in mathematics classrooms applicable at the age under study? Does the problem-posing activity fulfil its role of providing information about the level of understanding of the mathematical concepts being taught? To answer these questions and draw pedagogical conclusions, we analyse the video recordings of the lesson planned by the research team.

*Keywords: problem-posing, quantitative reasoning, problem-oriented teaching approach, primary school students*

## **Szócs, Krisztina**

*Eötvös József College, Institute of National Minorities and Foreign Languages, Baja, Hungary*

### **Young learners and autonomy support in language learning**

Supporting learner autonomy in language learning from an early age is essential as it empowers pupils to take charge of their learning process, increases motivation, engagement. By promoting autonomy, teachers have an influence the development of essential skills such as critical thinking, problem-solving, and decision-making. With this study I intend to deepen understanding of learner autonomy and explore a few practical strategies for building autonomy in early language learning. Practical strategies include creating a learner-centred environment, offering opportunities for choice and reflection, and scaffolding students' self-assessment skills. Moreover, integrating technology can amplify autonomy by offering personalized learning experiences and access to diverse resources. Apart from increasing language proficiency, embracing learner autonomy in primary language education also cultivates lifelong learning habits, preparing them for success in an increasingly interconnected and dynamic world. Emphasizing the implementation of these ideas, the study stresses the need for teacher training, curriculum adaptation, and ongoing support systems.

*Keywords: young learners, learner autonomy, language development*

## Takácsné Szabó Melinda

*Károli Gáspár Református Egyetem, Neveléstudomány MA, Nagykőrös, Magyarország*

### **Játéktevékenységekbe ágyazott logikai-matematikai tehetséggondozás az óvodai nevelésben**

Jelen kutatás nemcsak elméleti szinten, hanem a gyakorlat szintjén is problémaérzékeny. Célja egy, a gyakorlatból kiinduló (induktív), a képességek kibontakozását elősegítő „jó gyakorlat” kidolgozása is, mely olyan játékos feladatokat, játékeszközöket foglal magában, melyek az óvodáskorú gyermekek logikai-matematikai tehetséggondozásban is jelentős szerepet kaphatnak. Megfigyelésem során eszközként is felhasználtam ezeket a játékokat 50 óvodáskorú gyermek fejlesztése során.

Kutatási eredményeimre és többéves megfigyeléseimre alapozva célom egy olyan szemlélet bemutatása a tehetséggondozásban, mely a jelenlegi gyakorlathoz képest sokkal inkább illeszkedik az óvodáskorú gyermekek sajátosságaihoz, figyelembe véve az eltérő fejlődési struktúrákat. A vizsgálat kiterjedt a jelenlegi gyakorlat feltérképezésére, a tehetségfejlesztő szakemberek (N = 242) tapasztalataiból kiinduló tulajdonságlista összeállítására matematika területen az óvodás korra vonatkozóan.

*Kulcsszavak: tehetségígéret; óvodai nevelés; logikai-matematikai tehetség; „jó gyakorlat”*

## Melinda Takácsné Szabó

*Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary, Educational Science MA, Nagykőrös, Hungary*

### **Logical mathematical talent management embedded in play activities in pre-school education**

This research is problem-sensitive not only at the theoretical level, but also at the practical level. It also aims to develop a "good practice" that is based on practice (inductive) and promotes the development of abilities, which includes playful tasks and play tools that can play a significant role in the logical-mathematical talent development of preschool children. I have also used these toys as tools in my observation of the development of 50 preschool children.

Based on my research results and my observations over several years, my aim is to present an approach to talent development that is more adapted to the specificities of preschool children, taking into account their different developmental structures. The study covered the discover of current practice and the compilation of a list of attributes based on the experiences of talent development professionals (N = 242) in the field of mathematics for preschool age.

*Keywords: talent promise; pre-school education; logical-mathematical talent; "good practice";*



## **Tormáné Kiss Bernadett<sup>1</sup> – Józsa Krisztián<sup>2</sup>**

*<sup>1</sup>Szegedi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged, Magyarország*

*<sup>2</sup>Szegedi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Neveléstudományi Intézet, Szeged, Magyarország*

### **Motiváció az ének-zene tanórán a nemzetközi kutatások alapján**

Az előadás egy szisztematikus szakirodalmi áttekintést mutat be az ének-zene órai motiváció terén. A keresés során azt szeretettük volna feltárni, hogyan vizsgálják és milyen mértékű a diákok énekórai motivációja a nemzetközi irodalomban.

Az áttekintéshez a PRISMA protokollt követtük. A keresést öt különböző adatbázisban végeztük a zene, oktatás és motiváció szavak angol megfelelőivel, valamint szinonimákkal. A keresés eredménye 2883 találat, melyből 28 tanulmány került beavogatásra az előzetesen meghatározott kritériumok alapján.

A motiváció vizsgálata az áttekintésbe kerülő tanulmányokban interjú vagy kérdőív formájában történt. A legtöbb esetben a tanulók ének-zene órai motivációja alacsony volt, illetve az évek során csökkent. Az eredmények alapján a tanórán kívüli zenei tevékenység pozitívan befolyásolja a tantárgyi motivációt, ami hatással lehet más tantárgyakra is.

A bemutatott szakirodalmi áttekintés eredményei lehetőséget adnak arra, hogy összehasonlítsuk a hazai ének-zene órai motivációt nemzetközi eredményekkel.

A kutatást a Szegedi Tudományegyetem Interdiszciplináris Kutatásfejlesztési és Innovációs Kiválósági Központ (IKIKK) Humán és Társadalomtudományi Klaszterének Digitális Társadalom Kompetenciaközpontja támogatta. A szerzők a Gyermeki fejlődés nyomon követését segítő mérőeszközök fejlesztése kutatócsoport tagjai.

*Kulcsszavak: ének-zene óra, motiváció, szisztematikus szakirodalmi áttekintés, PRISMA*

## **Bernadett Tormáné Kiss<sup>1</sup> – Krisztián Józsa<sup>2</sup>**

*<sup>1</sup>University of Szeged, Faculty of Humanities and Social Sciences, Doctoral School of Education, Szeged, Hungary*

*<sup>2</sup>University of Szeged, Faculty of Humanities and Social Sciences, Institute of Education, Szeged, Hungary*

### **Motivation in classroom music education based on international research**

The presentation is about a systematic literature review in classroom music education. We aimed to explore how classroom music motivation is studied and how motivated students are according to international literature.

The review was conducted based on the PRISMA protocol. The search was carried out in five different databases with the words music, education, motivation, and their synonyms. The initial search identified 2883 studies. From those, 28 were selected based on previously defined criteria.

In the reviewed studies, motivation was examined in the form of interviews or questionnaires. In most cases, classroom music motivation was low and declining over the school years. Based on the results, musical activities outside of school positively affect classroom music motivation, and probably other subjects as well.

The results of the presented literature review provide an opportunity to compare Hungarian students' motivation for classroom music lessons with international results.

The research was supported by the Digital Society Competence Centre of the Humanities and Social Sciences Cluster of the Centre of Excellence for Interdisciplinary Research, Development and Innovation of the University of Szeged. The authors are members of the New Tools and Techniques for Assessing Students Research Group.

*Keywords: classroom music, motivation, systematic literature review, PRISMA*

### **Tóth Sándor Attila**

*Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Baja  
SZTE JGYPK, Alkalmazott pedagógiai Intézet Tanítóképző Tanszék, Szeged*

### **A görög-római mitológia tanítása képzőművészeti alkotások segítségével**

Az irodalomtörténeti képzés során egyre távolabb kerül a hallgatóktól a görög-római mitológia, amely azonban napjainkig jelen van a líratörténetben. Ami még a két világháború korában, a latintanítás hozadékaként, az akkori diákok számára evidencia volt (pl. Kronosz, az olimposzi istenek, Héraklész, Sziszüphosz, Tantalosz stb.), addig az európai és a magyar kultúrkörben ismert mítoszi alakokról egyre kevesebb tudásunk. Ennek orvoslására hívhatjuk segítségül a képzőművészet (festészet) világát, hol a képi ábrázolás, a megjelenítés, a kép és a történet (szöveg) interakcióján keresztül a mitológia alapjai megismerésének, mélyebb folyamatainak megértésének s a felidézés képességének útjait jelentheti.

*Kulcsszavak: mítosz, mitológia, mitológéma, ábrázolás, festészet, kép és szöveg interakciója*

### **Sándor Attila Tóth**

*Eötvös József College, Teacher Training Institute, Baja, Hungary*

### **Teaching greek-roman mythology with the help of fine arts bargaining**

During literary history training, Greek-Roman mythology is getting further away from students, which, however, is present in lyric history to the present day. As for the two world wars, as a result of Latin teaching, it was an evidence for students at that time (eg Kronos, Olympic gods, Heracles, Sisyphos, Tantalos, etc.), while we are less and less knowledgeable in the European and Hungarian culture. We can call on the world of fine arts (painting), where it can mean, through the interaction of visual representation, representation, image and story (text), to understand the basics of mythology, the ability to understand the basics of mythology.

*Keywords: myth, mythology, mythology, depiction, painting, image and text interaction*

## **Tripo Johanna – Kovács Tünde Zita**

*Partiumi Keresztény Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar, Gazdaságtudományi Tanszék, Nagyvárad, Románia*

### **A humán erőforrás digitális felkészültségét befolyásoló tényezők az Európai Unió tagállamaiban**

Az elmúlt években a munkaerő piacán mindinkább felértékelődtek a digitális kompetenciák. Az információs és a digitális technológia növekvő térnyerésével a munkaerőpiac résztvevőinek is lépést kell tartaniuk, a digitális képzettség mindinkább a munkavállalás feltételévé válik. Kutatásunk célkeresztjében az Európai Unió 27 tagállamában élő emberi erőforrás digitális felkészültségének vizsgálata áll. Matematikai-statisztikai módszereket felhasználva, többek között klaszterelemzést és panel regressziót alkalmazva olyan szignifikáns összefüggések után kutattunk, amelyek hatással lehetnek a humán erőforrás digitális felkészültségére. Elemzéseinkhez az Eurostat adatbázisait, valamint az Európai Bizottság megbízásából készült digitális gazdasági és társadalmi (DESI) indexet használtuk, 2017-2022 időszakban. Elemzéseink rámutattak, hogy a befolyásoló tényezők között szerepel többek között a tudományos-technológiai tudományágak (STEM) képzési területekre beiratkozott hallgatók létszáma, továbbá a mobilitási programban résztvevők száma.

*Kulcsszavak: DESI index, digitális kompetenciák, humán erőforrás, panel regresszió*

## **Johanna Tripo –Tünde Zita Kovács**

*Partium Christian University, Faculty of Economics and Social Sciences, Department of Economics, Oradea, Romania*

### **Factors affecting the digital readiness of human resources in the EU Member States**

Digital skills have become increasingly valued in the labour market in recent years. With the increasing penetration of information and digital technologies, labour market participants must keep pace, and digital skills are increasingly becoming a prerequisite for employment. Our research focuses on the digital literacy of human resources in the 27 EU Member States. Using mathematical-statistical methods, including cluster analysis and panel regression, we searched for significant correlations that may impact the digital readiness of human resources. For our analyses, we used Eurostat databases and the Digital Economy and Society Index (DESI) commissioned by the European Commission for 2017-2022. Our analyses showed that influencing factors include the number of students enrolled in STEM fields and the number of participants in mobility programmes.

*Keywords: DESI index, digital competencies, human resources, panel regression*

## **Zalay, Szabolcs**

*Pécs Ledwey Klára High School  
József Eötvös College, Teacher Training Institute, Baja, Hungary*

### **Introduction of the concept and methodology of the Universal Pedagogical Index (UPI)**

Until now, this concept has not existed in either universal or local usage. Several research and development projects deal with the objective measurement of the quality of pedagogical work, and there are promising initiatives to compare different pedagogical entities (occupations, lessons, teachers, organizations, educational systems, etc.). Pedagogical work is complex and multifaceted, so it is difficult to characterize its quality with a single indicator. However, based on my research, I claim that we now have an increasingly accurate picture of the factors influencing pedagogical efficiency, and based on these, a complex indicator system can be developed that takes into account all the defining aspects of pedagogical work. The introduction of the Universal Pedagogical Index can bring many advantages. It enables a more objective and comparable evaluation of the pedagogical work. It can be used to identify the areas to be developed at different levels. It contributes to making more effective educational management decisions.

*Keywords: pedagogical measurement, pedagogical culture, pedagogical entities, universal PI, universal pedagogical mission*

### **Zádori Iván – Nemeskéri Zsolt**

*PTE KPVK, Szekszárd, Magyarország*

### **Környezeti nevelés és fenntarthatóság a felsőoktatásban**

A 20. század második felében az egyre növekvő gazdasági, társadalmi és környezeti kihívások számos reakciót váltottak ki a világban. Ezek a reakciók elsősorban a negatív visszacsatolások hatásainak mérséklésére és kezelésére irányultak. Ugyanakkor a fenntarthatóság és a fenntartható fejlődés az ezredforduló utáni években egyre divatosabbá vált, számos stratégiában, fejlesztési dokumentumban jelent meg, nemzetközi konferenciákon fő témaként szerepelt és néhány területen még a napi politikában is fontos szerepet kapott. Az oktatási-nevelési intézmények szintén szembesültek ezekkel a kihívásokkal, ami számos kezdeményezés, gyakorlat és projekt megvalósulásához vezetett a felsőoktatásban is. Előadásunkban a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar (PTE KPVK) 2021 és 2024 között a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal támogatásával megvalósult projektjeinek tapasztalatait és eredményeit mutatjuk be a környezeti nevelés és fenntarthatóság területén.

*Kulcsszavak: fenntarthatóság, felsőoktatás, környezeti nevelés*

## **Iván Zádori – Zsolt Nemeskéri**

*PTE KPVK, Szekszárd, Hungary*

### **Environmental education and sustainability in the higher education**

In the second half of the 20th century, the increasing economic, social, and environmental challenges triggered numerous reactions globally. These responses were primarily aimed at mitigating and managing the effects of negative feedbacks. Moreover, sustainability and sustainable development became increasingly fashionable in the years following the turn of the millennium, featuring prominently in various strategies, development documents, as main topics at international conferences, and in some areas, even playing a significant role in daily politics. Educational institutions also faced these challenges, leading to the implementation of numerous initiatives, practices, and projects in higher education as well. In our presentation, we will share the experiences and results of projects implemented by the Faculty of Cultural Sciences, Education and Regional Development of the University of Pécs (PTE KPVK) between 2021 and 2024, supported by the Hungarian Energy and Public Utility Regulatory Authority, in the field of environmental education and sustainability.

*Keywords: sustainability, higher education, environmental education*

## **Zentai Gabriella – Józsa Krisztián**

*Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet, Kaposvár  
Szegei Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet, Szeged*

### **A rendszerezőképeség tantárgyi tartalomba ágyazott fejlesztése harmadik és negyedik osztályban**

Az előadásban egy gondolkodási képesség, a rendszerezőképeség tantárgyi tartalomba ágyazott fejlesztésének módszereit és a fejlesztő feladatok kipróbálásának eredményeit mutatom be. A fejlesztés hatékonyságát kontrollcsoportos pedagógiai kísérlettel igazoltuk. A fejlesztő feladatokat harmadik és negyedik osztályos tanulók számára a magyar nyelv és irodalom, illetve a környezetismeret tantárgyak tartalmába ágyaztuk. A kísérlet két teljes tanéven át zajlott.

A kontrollcsoportos kísérlet eredményességének vizsgálatára elő- és utóméréseket végeztünk. A kísérlet első évében kismértékű, második évében jelentős fejlesztő hatást mutattunk ki. Megállapítottuk, hogy az alacsonyabb fejlettségi övezetbe tartozó tanulók fejlődése a legintenzívebb.

Eredményeink alátámasztották a rendszerezőképeség tantárgyi tartalomba ágyazott fejlesztésének hatékonyságát. A fejlesztő feladatok beépítése a tanórákba hozzájárulhat ahhoz, hogy az iskolát elhagyó tanulók többsége optimálisan tudja működtetni ezt a gondolkodási képességet.

A kutatást a Szegei Tudományegyetem Interdiszciplináris Kutatásfejlesztési és Innovációs Kiválósági Központ (IKIKK) Humán és Társadalomtudományi Klaszterének Digitális Társadalom Kompetenciaközpont támogatta. A szerzők a Gyermeki fejlődés nyomon követését segítő mérőeszközök fejlesztése kutatócsoport tagjai.

*Kulcsszavak: rendszerezőképeség, képességfejlesztő kísérlet, tantárgyi tartalomba ágyazott fejlesztés*

## **Gabriella Zentai – Krisztián Józsa**

*Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Education, Kaposvár  
University of Szeged, Institute of Education, Szeged*

### **Improving the Systematization Skill in School Subject Content for Third and Fourth Grades**

The study aimed to assess the effectiveness of the improvement program. In the research, exploring strategies to enhance cognitive abilities involves refining systematization skills within academic subject matter, alongside the findings from a conducted experimental investigation. The activities designed for students in the third and fourth grades were integrated into the curricula of two academic subjects: (1) Hungarian language and literature, and (2) Environmental studies. The experiment extended over two complete academic years. Pre- and post-test experimental design was employed to examine the effectiveness of the experiment. In research findings, a small effect size was observed in the first year, contrasting a significantly large effect in the second year. It was found that students in the lower developmental quarter showed the most significant improvement. The findings supported the success of integrating this improvement program into school subjects. Incorporating developmental tasks into lessons ensures that the majority of students can master this systematization skill.

The research was supported by the Digital Society Competence Centre of the Humanities and Social Sciences Cluster of the Centre of Excellence for Interdisciplinary Research, Development and Innovation of the University of Szeged. The authors are members of the New Tools and Techniques for Assessing Students Research Group.

*Keywords: Systematization skill, skill improvement program, educational experiment, academic subjects*

## A konferencia szerzői és előadói

Név	Beosztás	Intézmény	E-mail
Babesányi-Tóth Gabriella	doktorandusz	Debreceni Egyetem	gabitot.gtt@gmail.com
Dr. Babity Mária	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	babity.maria@ejf.hu
Bakonyiné dr. Kovács Bea	főiskolai tanár	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	bakonyine.kovacs.bea@ejf.hu
Bella Hajnal Annamária	tanítónő	Pécskai 2-es számú Általános Iskola	bellahajni@yahoo.com
Bellók Bernadett	hallgató	Károli Gáspár Református Egyetem	detti.bellok@gmail.com
Dr. Bence Erika	egyetemi rendes tanár	Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék	erika.bence1967@gmail.com
Dr. Bence-Kiss Krisztina	egyetemi adjunktus	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet, Gyermeknevelési Tanszék	bence-kiss.krisztina@uni-mate.hu
Bencéné dr. Fekete Anikó Andrea	egyetemi docens, intézetigazgató-helyettes	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet, Gyermeknevelési Tanszék	bencene.fekete.aniko.andrea@uni-mate.hu
Dr. Bernhardt Renáta	egyetemi docens	Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Jászberényi Campus	bernhardt.renata@uni-eszterhazy.hu
Bijuković Maršić Mirta	senior lecturer	Josip Juraj Strossmayer University of Osijek Faculty Of Education	mmarsic@foozos.hr
Dr. Bockovac Tímea	egyetemi adjunktus	Pécsi Tudományegyetem	bockovac.timea@pte.hu
Bognár Amália	mesteroktató	Pannon Egyetem	bognar.amalia@htk.uni-pannon.hu
Dr. Bordás Sándor	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	bordas.sandor@ejf.hu
Borszéki Szabolcsné Gábris Virág	főiskolai tanársegéd	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	gabris.virag@ejf.hu
Buzogány Ágota	főiskolai tanársegéd	Apor Vilmos Katolikus Főiskola	buzogany.agota@avkf.hu
Dr. sc. Cvikić Lidija	full professor	University of Zagreb, Faculty of Teacher Education	lidija.cvivic@ufzg.unizg.hr
Cserné Adermann Gizella	tudományos főmunkatárs	Dunajvárosi Egyetem Tanárképző Központ	cservane@uniduna.hu
Prof. dr. Csikos Csaba	egyetemi tanár	Szegedi Tudományegyetem	csikoscs@edpsy.u-szeged.hu
Dávid János	főiskolai docens	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus Neveléstudományi Intézet Szakdidaktikai Tanszék	davidjanos@gmail.com
Dr. Debrenti Edith	docens	Partiumi Keresztény Egyetem	debrenti.edit@partium.ro
Dely-Pálkás Anikó	pedagógus	Szent László ÁMK	palinkasaniko10@gmail.com
Dr. Fajt Balázs	egyetemi adjunktus	Budapesti Gazdasági Egyetem	fajt.balazs@uni-bge.hu
Fehér Ágota	egyetemi tanársegéd	Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar	feher.agota@kre.hu
Dr. habil. F. Orosz Sára DLA	egyetemi docens	Tokaj-Hegyalja Egyetem, Comenius Intézet, Nyelvi, Irodalmi és Művészeti Tanszék	saraforosz@gmail.com

Dr. Gilányi Magdolna	egyetemi adjunktus	ELTE Tanító- és Óvoképző Kar	gilanyi.magdolna@tok.elte.hu
Dr. Grabovac Beáta	egyetemi rendkívüli tanár	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar	beata_grabovac@magister.uns.ac.rs
Dr. Gubán Gyula	főiskolai tanár, professor emeritus	Dunaújvárosi Egyetem	guban.gyula@uniduna.hu
Dr. Györe Géza	egyetemi docens	Pannon Egyetem	gyore.geza@htk.uni-pannon.hu
Dr. Györfi Tamás	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	gyorfi.tamas@ejf.hu
Prof. dr. Horák Rita	tanár	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar	rita.horak@magister.uns.ac.rs
Huszár-Samu Nóra	főiskolai tanársegéd	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	huszar.nora@ejf.hu
Mag. paesec. educ. Ilić Ivona	preschool teacher	DV Čvrčak Beli Manastir, Područni objekt Sečerana	ivonailic123@gmail.com
Ispánovics Csapó Julianna	egyetemi tanár	Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék	csapo@eunet.rs
Jakab Natália	igazgatóhelyettes	Gandhi Gimnázium	jakabnati@gmail.com
Jaruska László	adjunktus	Selye János Egyetem	jaruskal@ujs.sk
Prof. dr. Józsa Krisztián	egyetemi tanár	Szegedi Tudományegyetem, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem	krisztian.jozsa@colostate.edu
Dr.sc. Jurčević Zorica prof.	profesorica hrvatskoga jezika	Privatna umjetnička gimnazija Zagreb	zoricaffx@gmail.com
Dr. Kadocsa László	professor emeritus	Dunaújvárosi Egyetem	kadocsa@uniduna.hu
Katzenmajer-Pump Luca	főiskolai tanársegéd	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	katzenmajer.pump.luca@ejf.hu
Dr. Kereszneyi Krisztina	főiskolai adjunktus	Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet	kereszneyi.krisztina@ejf.hu
Keresztes Noémi	tudományos munkatárs	Szegedi Tudományegyetem Magatartástudományi Intézet Ifjúságkutató Munkacsoport	noemi.tarikeresztes@flinders.edu.au
Dr. Kiss Zoltán	főiskolai tanár	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	kiss.zoltan@ejf.hu
Kolip Heléna	doktorhallgató	Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola	koliphelena77@gmail.com
Dr. Kónya Eszter	egyetemi docens	Debreceni Egyetem, Matematikai Intézet	eszter.konya@science.unideb.hu
Dr. Kovács Tünde Zita	tudományos segédmunkatárs	Partiumi Keresztény Egyetem	kovacs.tunde.zita@partium.ro
Dr. Kubinger-Pillmann Judit	egyetemi docens	Pannon Egyetem	kubinger-pillmann.judit@htk.uni-pannon.hu
Ladányi Éva	főiskolai tanársegéd	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	ladanyi.eva@ejf.hu
Dr. Lehmann Miklós	tudományos és nemzetközi ügyekért felelős dékánhelyettes	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvoképző Kar	lehmann.miklos@tok.elte.hu
Lehoczky Mária Magdolna	mesteroktató	Károli Gáspár Református Egyetem, Pedagógiai Kar	lehoczky.maria.magdolna@kre.hu
Mr.sc. Ljubac Mec Danijela	Učiteljica razredne nastave	Osnovna škola Vladimira nazora	danijelaljubacmec@gmail.com
Dr. Magyar Ágnes	adjunktus	Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Jászberényi Campus	magyar.agnes@uni-eszterhazy.hu



Doc. dr. Major Lenke	egyetemi docens	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar	major.lenke@magister.uns.rs
Majstorić Ines	primary school teacher	Osnovna škola "Dr. Stjepan Iljišaević"	ines.majstoric@gmail.com
Miklós Ágnes Kata	főiskolai tanár	Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Vitéz János Tanárképző Központ, Övő- és Tanítóképző Tanszék	miklos.agnes.kata@btk.ppke.hu
Nagyné Árgány Brigitta	adjunktus	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem	nagyne.argany.brigitta@uni-mate.hu
Prof. dr. Nemeskéri Zsolt	egyetemi tanár	Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar	nemeskeri.zsolt@pte.hu
Nemes-Wéber Zsófia	tanársegéd	Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék	nemes-weber.zsofia@pte.hu
Orova Balázs	ügyvezető	EcoSim Kft.	balazs.oroava@ecosim.hu
Dr. habil Orsós Anna	egyetemi docens	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus	orsos.anna@uni-mate.hu
Dr. Pajrok Andor	főiskolai adjunktus	Eötvös József Főiskola	pajrok.andor@ejf.hu
Prof. dr. Pap Ferenc	dékan, egyetemi tanár	Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar	pap.ferenc@kre.hu
Dr. Patocskaí Mária	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola	patocskaí.maria@ejf.hu
Dr. sc. Plavac Morana	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Nemzetiségi és Idegen Nyelvi Intézet	morana.plavac@gmail.com
Dr. Pogány Csilla	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Nemzetiségi és Idegen Nyelvi Intézet	pogany.csilla@ejf.hu
Dr. Póla Péter	főiskolai tanár	Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet	pola.peter@ejf.hu
Rác Márk	kollégiumi nevelőtanár	Hallássérültek Budapesti Tanintézete	mrac431@gmail.com
Rikovics Fanni	Edu üzletágvezető	EcoSim Kft.	fanni.rikovics@ecosim.hu
Sabolić Valentina	tanárnő	Miroslav Krleža Horvát iskola	valentina.sabolic@gmail.com
Prof. dr. Samu János	egyetemi rendkívüli tanár	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar	j.samu@magister.uns.ac.rs
Sándor Eszter	tanársegéd	Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar	sandor.eszter@uni-bge.hu
Dr. Sebestyén Krisztina	adjunktus	Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kar	kriszti.se@gmail.com
Dr. Simon Krisztián	egyetemi adjunktus	Pécsi Tudományegyetem	simon.krisztian@pte.hu
Dr. Škiljević Ljubo	associate professor	University of East Sarajevo - Faculty of Education	ljubo.skiljevic@pfb.ues.rs.ba
Somogyi Tímea	gyógypedagógus-családterapeuta	Családcentrum Alapítvány	somogyi.timea@csaladcentrum.hu
Dr. Sramó András	nyugalmazott főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet	sandrimos@outlook.hu
Prof. dr. Stankov Gordana	főiskolai tanár	Szabadkai Műszaki Szakfőiskola	sgordonka@yahoo.com
Szabó Anita	tanító	Óbudai Nagy László Magyar Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	szanitasz22@gmail.com
Szabó Áron	mesteroktató	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	szabo.aron@ejf.hu

Dr. Szabó Ildikó	tudományos főmunkatárs	Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék	szabo.ildiko2@pte.hu
Dr. Szabó Norbert	egyetemi adjunktus	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem: Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet, Szakmódszertani Tanszék	szabo.norbert@uni-mate.hu
Szántóné dr. Tóth Hajnalka	adjunktus	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem	szantone.toth.hajnalka@uni-mate.hu
Dr. Szász Erzsébet	egyetemi docens	Partiumi Keresztény Egyetem/Partium Christian University	szaszerszebet@partium.ro
Dr. Szetey Szabolcs	református lelkész	Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar	szetey.szabolcs@kre.hu
Dr. Szilágyiné dr. Szinger Ibolya	főiskolai tanár	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet	szilagyine.szinger.ibolya@ejf.hu
Szűcsné Tóth Zsuzsanna	főiskolai tanársegéd	Eötvös József Főiskola, Gazdálkodási Intézet	szucsne.toth.zsuzsa@ejf.hu
Dr. Szócs Krisztina	főiskolai docens	Eötvös József Főiskola, Nemzetiségi és Idegen Nyelvi Intézet	szocs.krisztina@ejf.hu
Takácsné Szabó Melinda	óvodapedagógus	Újpalotai Összevont Óvoda Micimackó Óvoda; Károli Gáspár Református Egyetem Neveléstudomány MA	melinda.takacsne.szabo@gmail.com
Tormáné Kiss Bernadett	PhD hallgató	Szegedi Tudományegyetem Bölcsészstudományi Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola	tormane.kiss.bernadett@edu.u-szeged.hu
Dr. habil Tóth Sándor Attila	főiskolai tanár	Eötvös József Főiskola, Pedagógusképző Intézet, Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar	toth.sandor.attila@ejf.hu
RNDr. Tóthová Tarová Éva	adjunktus	Selye János Egyetem Komárom, Pedagógiai Kar	tothovatarovae@ujss.sk
Tripo Johanna	tanársegéd	Partiumi Keresztény Egyetem	tripo.johanna@partium.ro
Dr.sc. Turza-Bogdan Tamara	full professor	Faculty of Teacher Education, University of Zagreb	tamara.turza-bogdan@ufzg.hr
Izv. prof. dr. sc. Varga Rahaela	associate professor	Faculty of Education, University of J. J. Strossmayer in Osijek	rvarga@foozos.hr
Dr. habil Zádori Iván	egyetemi docens, tudományos és kapcsolati dékánhelyettes	Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar	zadori.ivan@pte.hu
Dr. Zalay Szabolcs	igazgató - főiskolai docens	Pécsi Leőwey Klára Gimnázium, Eötvös József Főiskola	zalaysz@gmail.com
Dr. Zentai Gabriella	egyetemi docens	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus Neveléstudományi Intézet	zentai.gabriella@uni-mate.hu
Zlatarević Vesna, mag. prim. educ.	Viša stručna suradnica	Grad Slavonski Brod	urivesna@gmail.com



Eötvös József Főiskolai Kiadó

6500 Baja, Szegedi út 2.

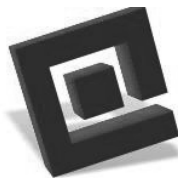
Felelős kiadó: az Eötvös József Főiskola rektora

ISBN: 978-615-5429-33-0

Nyomdai kivitelezés:

*Apolló Média Kft.*

+36 70/340-48-25



**apolló média**  
Digitális Gyorsnyomda